

GAMTOS TYRIMŲ CENTRAS

TVIRTINU:

Gamtos tyrimo centro
direktorius V. Būda

2013 birželio 28 d.

PASLAUGŲ PIRKIMO SUTARTIES Nr 4F12-111:

EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS RŪŠIŲ BŪKLĖS, INVAZINIŲ MAŠALŲ IR ICHTIOFAUNOS TYRIMŲ BEI TOLIMŲJŲ PERNAŠŲ POVEIKIO EKOSISTEMOMS ĮVERTINIMO PASLAUGŲ PIRKIMAS - V DALIS

V dalis: 2012 metais įvertinti ir prognozuoti Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti teritorijas, ir jų buveinių būklės pokyčius bei natūralių ir antropogeninių veiksnių poveikį jiems

ATASKAITA

VILNIUS

2013

VYKDYTOJAI:

Gamtos tyrimo centro vyriaus. mokslo darbuotojas Povilas Ivinskis,

vyresn. mokslo darbuotoja Jolanta Rimšaitė,

jaunesn. mokslo darbuotoja Neda Grendienė

Saugomų teritorijų specialistai:

Aivaras Jefanovas

Arūnas Čerkauskas

Asta Survilaitė

Audrius Aliukonis

Bronius Šablevičius

Deima Pranckūnienė

Diana Martinavičiūtė

Dovilė Barčkutė

Evaldas Klimavičius

Giedrius Švitra

Giedrius Vaivilavičius

Irina Jusienė

Irma Maciulevičienė

Julius Auglys

Kristina Matulionytė

Laurynas Novikas

Marija Jankauskienė

Vidmantas Lopeta

Povilas Vitkauskas

Renata Ulinskienė

Robertas Kubilius

Robertas Kubilius

Saulius Pupininkas

Talvydas Špiliauskas

Tautgirdas Masiulis

Tomas Kalašinskas

Vaidas Greičius

Vaidotas Grigaliūnas

Vidmantas Karalius

Vytautas Uselis

Žydrūnas Preikša

IVADAS

Europos Bendrijų Tarybos direktyva dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (92/43/EEB) tapo pagrindine Europos gyvūnijos ir augalijos bei jų buveinių apsaugos priemone. Direktyvos tikslas – padėti išsaugoti biologinę įvairovę, išsaugant buveines ir laukinius gyvūnus bei augalus valstybių–narių teritorijose, atsižvelgiant į šalių ekonominius, socialinius, kultūrinius ir regioninius reikalavimus. Šia direktyva norima užtikrinti „gerą apsaugos būklę“. Tai nustatoma remiantis rūšių populiacijų kaita, rūšių ir buveinių natūralaus paplitimo tendencijomis bei šių rodiklių procentiniu santykiu, lyginant su visos europos rūšių gausumu bei paplitimo plotu ir pan.

Atsižvelgiant į tai, kad kai kurioms rūšims išnykti grėsmė yra ypač didelė, jos direktyvoje yra apibrėžiamos kaip prioritetinės, o bendrijai rūpimų natūralių buveinių ir rūšių apsaugai ES šalys privalo išskirti specialias saugomas teritorijas. Valstybės–narės, vykdydamos šią direktyvą, privalo sukurti ir vykdyti direktyva reglamentuojamą natūralių buveinių ir rūšių stebėjimo sistemą – monitoringą.

Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai, patvirtino Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2004 m. vasario 04 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, ir jose randamų europinės svarbos natūralių buveinių ir rūšių sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 34-1115), vėliau, atsižvelgiant į surinktus naujus duomenis šis sąrašas buvo papildomas. Paskutinė kartą sąrašas buvo pakeistas ir papildytas naujomis teritorijomis 2009 metais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-654 "Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 balandžio 22 d. įsakymo Nr. D1-210 "Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo papildymo"(Žin., 2009, Nr. 135-5903).

Šio darbo tikslas - atliktų mokslo tyrimų rezultatų pagrindu nustatyti Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių ir jų buveinių būklės parametrus bei jų pokyčius, remiantis gautais duomenimis įvertinti ir prognozuoti natūralių ir antropogeninių veiksnių poveikį jiems, taip įgyvendinant Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos ir floros apsaugos nuostatų įgyvendinimo nustatytus reikalavimus informacijai.

Šiam tikslui įvykdyti išskelti **uždaviniai** :

1. parinkti konkrečias tyrimo vietas atitinkamose Natura 2000 tinklo teritorijose Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšims, nurodytoms Teritorijų, kuriose turi būti atlikti Europos Bendrijos svarbos vabzdžių tyrimai 2012 m., rūšių ir parametrų sąrašė, pateiktame šios techninės specifikacijos 10 priede;
2. surinkti mokslinę medžiagą apie Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti teritorijas, gausumą, paplitimą, populiacijų ir buveinių būklę, jos perspektyvas, esamas bei potencialiai galimas grėsmes Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšims ir jų buveinėms teritorijose, parinktose 12.1. punkte nurodytu būdu;
3. užtikrinti Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti teritorijas, stebėjimus Natura 2000 tinklo ribose atliekančių saugomų teritorijų direkčių specialistų metodinį bei kitą dalykinį konsultavimą bei atitinkamai koordinuoti stebėjimus visose 2012 m. tyrimo vietose;
4. išanalizuoti visus - Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateiktus pirminius 2011 metų tyrimų (Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti teritorijas, būklės įvertinimo 2011 m. tyrimo vietų, rūšių ir parametrų sąrašas pateiktas šios techninės specifikacijos 11 priede) ir 2012 metų tyrimų (Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti teritorijas, būklės įvertinimo 2012 m. tyrimo vietų, rūšių ir parametrų sąrašas pateiktas šios techninės specifikacijos 12 priede) Natura 2000 tinklo ribose duomenis, surinktus saugomų teritorijų direkčių, bei duomenis, surinktus paties Paslaugų teikėjo 12.1. punkte nurodytose teritorijose - ir įvertinti tirtų rūšių gausumą ir paplitimą Natura 2000 teritorijų tinkle bei, pagal galimybes, šių rūšių ir jų buveinių būklę už Natura 2000 tinklo ribų;
5. įvertinti kiekvienos tirtos rūšies apsaugos lygį pagal šios techninės specifikacijos 8 priede nurodytus reikalavimus;
6. įvertinti natūralių ir antropogeninių veiksnių esamą ir tikėtiną poveikį tirtų rūšių ir jų buveinių būklei Natura 2000 tinkle;
7. palyginti 2011-2012 metų tyrimų duomenis su turimais 2008 metų Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių būklės vertinimo bei kitų panašių tyrimų istoriniais duomenimis;

8. sukurti trūkstamus bei patikslinti esamus metodinius reikalavimus pagal Perkančiosios organizacijos poreikį Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių monitoringo duomenų surinkimui, analizei atlikti bei kokybei užtikrinti;

9. remiantis tyrimo metu gautais rezultatais, teikti pasiūlymus ir rekomendacijas dėl reikalingų taikyti Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių bei jų buveinių apsaugos priemonių.

Darbo aktualumas ir reikšmingumas

Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių ir jų buveinių būklės parametrų bei jų pokyčių vertinimas aktualus siekiant įvertinti ar Europos Bendrijų Tarybos direktyva dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (92/43/EEB) yra sėkmingai įgyvendinami Lietuvoje, ar vabzdžių rūšių ir jų buveinių apsaugi skirtų Natura 2000 teritorijų tinklas bei šioje teritorijose taikomos apsaugos priemonės yra veiksmingos ir užtikrina rūšies apsaugą. Daugelio Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinės yra labilios ir greitai kintančios tiek dėl natūralių veiksnių, tiek dėl antropogeninio poveikio, todėl vykdomo monitoringo rezultatai leis savalaikiškai pasiūlyti adekvačias apsaugos priemones. Surinktų duomenų analizė leis identifikuoti aktualiausias grėsmes skirtingoms tyrimų vabzdžių rūšims ir planuoti naujas bei koreguoti esamas apsaugos priemones.

TYRIMO OBJEKTAS IR METODAI

Šio tyrimo objektas - Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšys, kurių apsaugai būtina steigti rūšių ir buveinių apsaugai svarbias teritorijas (toliau - BAST) ir kurių populiacijų stebėseną šių rūšių apsaugai išskirtose teritorijose 2011-2012 metais vykdė Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos darbuotojai (2,3 lentelės) bei Gamtos tyrimų centro specialistai (1 lentelė).

Vadovaujantis atliekamo tyrimo pirmuoju uždaviniu Gamtos tyrimų centro specialistai 2012 metais trylikai Europos Bendrijos svarbos rūšių, kurių apsaugai būtina steigti saugomas teritorijas (1 lentelė) parinko konkrečias tyrimo vietas atitinkamose Natura 2000 tinklo teritorijose bei vadovaujantis antruoju vykdomo darbo uždaviniu surinko mokslinę medžiagą apie šių vabzdžių rūšių gausumą, paplitimą, populiacijų bei buveinių būklę, jos perspektyvas ir gresmes. Parinktos tyrimo vietos ir tyrimo rezultatai pateikiami prieduose: pirmam priede pateikiamas teritorijų sąrašas, LKS geografinės tyrimo vietų koordinatės ir grafinė medžiaga. Antrame priede pateikiama tyrimo rezultatai. Stebėjimai šiuose teritorijose buvo atlikti pagal Lietuvoje taikomas ir patvirtintas metodikas, šios metodikos buvo publikuotos (Arbačiauskas, 2009).

Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti saugomas teritorijas, stebėjimai šių rūšių apsaugai įsteigtose Natura 2000 teritorijose 2011 ir 2012 metais atlikti saugomų teritorijų direktorių specialistų, koordinuojant Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos.

Stebėjimai atlikti Natura 2000 teritorijų tinkle, kaip ir buvo numatyta 2008 metų Valstybinio aplinkos monitoringo planuose. Tyrimai čia taip pat atlikti pagal šalyje patvirtintas metodikas skirtas Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina skirti saugomas teritorijas stebėsenai (Arbačiauskas, 2009). Gamtos tyrimų centrui šiuos duomenis pateikė Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Visi šiame tyrime analizuojami pirminiai duomenys bei kita su tyrimais susijusi papildoma medžiaga (monitoringą vykdžiusių tyrėjų užpildytos anketos ir pateikta grafinė medžiaga) pateikiama prieduose ir kompaktiniame diske. Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti BAST, pirminė stebėsenos medžiaga suvesta ir pateikiama Microsoft Office Excel formatu, nurodant stebimą rūšį, BAST teritorijos, kurioje buvo vykdomi stebėjimai, pavadinimą ir kodą konkrečias tyrimo teritorijas BAST, kurioje buvo vykdomi tyrimai viduje (taip, kaip jas pažymėjo ir įvardijo pateiktose stebėjimo duomenų lentelėse stebimą atlikę asmenys), stebėjimo datą (metai mėnuo diena - xxxx xx xx), WGS geografinės koordinatės (jei buvo nurodytos stebėjimo duomenų lentelėse, tuo formatu, kuriuo pateikė tyrėjai), LKS-94 geografinės koordinatės (tokias, kokias nurodė tyrėjai arba transformuotas iš pateiktų

WGS koordinacijų, jei tai buvo galima padaryti), stebėjimo parametrus ir rezultatus, pastabas, kurias nurodė tyrėjai ir už tyrimą atsakingų asmenų pavardes. Šie pirminiai duomenys pateikti lentelėse Microsoft Office Excel formatu pateikiami tik elektroninėje laikmenoje - kompaktiniame diske, kuris pateikiamas kartu su atspausdinta ataskaita.

Šiame darbe pateikiama nauja tyrimo metodika skirta Manerheimo grybinuko tyrimui, šios rūšies monitoringas Lietuvoje iki 2012 metų nebuvo vykdomas, taip pat patikslinta niūriaspalvio auksavabalio, šneiderio kirmvabalio ir purpurinio plokščiavabalio tyrimo metodika.

Surinkti duomenys įvertinti, atsižvelgiant į suplanuotas darbų apimtis bei metodinius monitoringo stebėjimų reikalavimus (pakartojimų skaičių, reikalavimus stebimiems parametrams). Taip pat vertinamas surinktų duomenų reprezentatyvumas, atsižvelgiant į ankstesnių metų informaciją apie stebimas rūšis bei jų registruojamus parametrus.

Naujos ir patikslintos vabzdžių stebėsenos metodikos

Manerheimo grybinukas (*Oxyporus mannerheimii*)

Tyrimo vieta ir laikas

Tyrimai atliekami įvairaus tipo miškuose. Parinkus apskaitų vietą nustatomos stebėjimų ribos jose. Pageidautina, kad jos atitiktų šiai rūšiai būdingų buveinių ribas. Apskaitų vietos ir jų ribos pažymimos kartografinėje medžiagoje (1:10000 mastelio planuose), suteikiant joms sutartinį pavadinimą arba individualų kodą, pateikiamą apskaitos duomenų surašymo formoje.

Tyrimai atliekami birželio– rugpjūčio mėn. Tyrimo laikas parenkamas atsižvelgiant į grybų vaisiakūnių gausumą, parenkamas laikas kai grybų aisiakūnių gausu - paprastai tai drėgni, šilti orai. Apskaitos nevykdomos sausros metu, esant liūtimis, po stiprių liūčių.

Objekto aprašymas

Manerheimo grybinukas Lietuvoje paplitęs dispersiškai ir sudaro židinius. Tai reta, paslaptinga rūšis, natūralių miškų reliktas. Manerheimo grybinuko buveinių specifika nėra itin

akivaizdi. Apie šį vabalą duomenų Lietuvoje beveik nėra. Lervos, lėliukės ir suaugėliai aptinkami paklotėje, plokštelinių grybų vaisiakūniuose. Vabalai minta grybinių uodukų ir kitų vabzdžių lervomis. Savo žandais trupina grybo kepurėlę, didesniuose grybuose padarydami takus.

Tyrimo procedūra

Stebėjimas atliekamas su vienu pakartojimu. Pasirenkama transekta ir joje tiriama po 3 atkarpos (po 20 m ilgio), miško masyve. Manerheimo grybinuko aptikimui siūlomi 2 metodai.

I. Metodas. Kiekvienoje atkarpoje kas 5 metrai į substratą įkasame po penkis 0,5 l. indelius (naudojame skaidrius indelius alui). Indeliai įkasami taip, kad jų anga būtų lygi su substrato paviršiumi. Į indelių dugną įdedame trūnėsių arba samanų. Įkastos gaudyklės tikrinamos po 2-3 dienų. Esant teigiamam rezultatui gaudyklės išimamos. Jei pirmo bandymo metu vabalai nerandami, po 2 savaitių procedūrą kartojame. Rasti vabalai suskaičiuojami. Kitose transektose atkarpose pakartojama ta pati procedūra.

II Metodas. Pasirinktoje transektoje 3 atkarpose po 20 m ilgio ir 2 m pločio išraunami ir susmulkinami plokštelinių grybų (ūmedės) vaisiakūniai, taip pat patikrinami ir baravykų, lepšių, raudonviršių vaisiakūniai. Vabalai kepurėlėje, kotuose išgraužia takus, kurie būna užpildyti susmulkinto grybo vaisiakūnio audiniais. Rasti vabalai suskaičiuojami.

Rūšies monitoringo duomenys surašomi į pateikiamą apskaitos duomenų formą, o visos manerheimo grybinuko aptikimo vietos pažymimos žemėlapyje. Jei nėra parengta individuali teritorijos monitoringo programa, kartografuojamas apskaitų maršrutas (naudojant GPS, nustatomi ir žemėlapyje pažymimi tyrimų taškai). Kiekvienai apskaitos vietai imama atskira duomenų forma ir žemėlapis

Formos skiltyje “Pastabos” pateikiama svarbi tyrėjo nuomone informacija apie tyrimo maršruto ypatumus, buveinės būklę ar pastebėtas grėsmes, , kurios kiekybiškai nebuvo įvertintos skiltyje “Vietos savybių išsaugojimo laipsnio įvertinimas”. Pageidautina pateikti siūlymus dėl gyvenimo vietų, būklės pagerinimo.

Rodikliai

Apskaitų metu nustatomas manerheimo grybinuko buvimo faktas tiriamoje teritorijoje (suaugėliai).

Būklės rodikliai

Nurodomos grėsmės: miško kirtimas, deginimas.

Vietos savybių išsaugojimo laipsnio įvertinimas:

1 - dideli miškų masyvai, gausu įvairių grybų vaisiakūnių, neardoma miško paklotė, nėra gaisrų poveikio, teritorij mažai lankoma grybautojų; 2 - teritorija lankoma grybautojų, ardoma miško paklotė; 3 - miškas kertamas, miškas po gaisro, suardyta miško paklotė; 4- plynas kirtimas, didelio gaisro poveikis.

Apskaitos duomenų forma manerheimo grybinuko tyrimams

	Puslapis _____ iš _____ puslapių
Teritorijos kodas	Už monitoringą atsakingas asmuo
Teritorijos pavadinimas	Adresas
Rūšies lietuviškas, lotyniškas pavadinimas	Tel.:
Data	El. Paštas
Oro sąlygos	Stebėjimuose dalyvavę vykdytojai

Stebėjimų laikas	Stebėjimų vieta	Stebėtų vienetų skaičius ėminiuose			Vietos savybių išsaugojimo laipsnio įvertinimas	Pastabos
		I	II	III		

Šneiderio kirmvabalio ir purpurinio plokščiavabalio metodikos papildymas

Šių abejų rūšių stebėseną yra tiesiogiai susijusi su dalies buveinės suardymu. Siekiant optimizuoti stebėseną ir buveinės išsaugojimą siūloma radus pirmą vabalą ar lervą toliau paieškos netęsti, o tik įvertinti kiek tinkamų perspektyvių medžių yra tyrimų plote. Tyrimai atliekami vienu pakartojimu.

Niūraspalvio auksavabalio metodikos papildymas

Vykdoma stebėseną iki šiol rėmėsi daugiausia ekskrementų nustatymu. Tačiau ekskrementai išlieka nesuirę daug metų, tad naudotas parametras „ekskrementai“ nėra visai tikslus. Niūraspalvio auksavabalio gausumo ir buvimo įrodymo įvertinimui siūlome naudoti gaudyklės su Y- dekalaktonu, medžiaga pritraukiančia suaugėlius. Gaudyklės naudojamos liepos - rugpjūčio mėn. kai oro temperatūra yra 20-24°C ir aukštesnė. Gaudyklės su pritraukiančia medžiaga (1 pav.) ant potencialių tinkamų gyventi vabalams medžių kabinamos prigludžiant prie medžio kamieno arba drevėje. Į gaudyklės dugną įdedame trūnėsių. Gaudyklės tikrinamos kiekvieną dieną. Naudojamų gaudylių skaičių parenkame pagal tinkamą medžių skaičių, jei medžių daugiau nei vienas naudojama 3-10 gaudyklių.

1 pav. Gaudyklės su atraktantu niūriaspalviui auksavabaliui modelis

Pritaikomos grambuolių gaudyklės, arba padaromos gaudyklės iš didelio piltuvo, 1 l plastikinio butelio, kurio dugne yra išpjauta skylė uždengta prilydytu metaliniu tinkleliu,

viduje piltuvo pritvirtiname nedidelį buteliuką su vatos tamponu prisotintu pritraukiančiu mišiniu.

Duomenų vertinimas

Apibendrinti apskaitų duomenys pateikiami prie kiekvienos rūšies monitoringo rezultatų aprašymo suvestinių lentelių grafose. Taip pat prie kiekvienos rūšies trumpai aptariami 2008 ir 2011-2012 metais gautų duomenų rezultatai. Atskirame skyriuje yra pateiktas 2008 ir 2011 - 2012 metų tyrimų palyginimas, bei aptariami ankstesnių metų publikuoti duomenis apie rūšis.

Remiantis Europos komisijos institucijų rekomenduojama metodika (4 lentelė), rūšies apsaugos būklė vertinama atsižvelgiant į paplitimo, populiacijos gausos, veisimosi buveinių būklės tendencijas bei visų šių parametru ateities perspektyvas. Jei visų keturių minėtų parametru tendencijos vertinamos palankiai ar tik viena iš jų yra nežinoma, rūšies apsaugos būklė vertinama kaip palanki. Jei nors vieno iš parametru tendencija buvo įvertinta kaip nepakankamai palanki, tačiau nei viena jų neįvertinta nepalankiai, rūšies apsaugos būklė taip pat vertinama kaip nepakankamai palanki. Jei nors vieno iš parametru tendencija įvertinta nepalankiai, rūšies apsaugos būklė taip pat vertinama nepalankiai. Rūšies apsaugos būklė nurodoma kaip nežinoma, kai dviejų ar daugiau parametru tendencijos nežinomos, o kitos vertinamos palankiai.

1 lentelė. Teritorijų, kuriose turi būti atlikti Europos Bendrijos svarbos vabzdžių tyrimai 2012 m., rūšių ir parametru sąrašas. (Techninės specifikacijos 10 priedas)

Eil. Nr.	Rūšis	Teritorijos pavadinimas	Stebimi parametrai ir matavimo vienetai	Stebėjimų dažnumas
1.	Auksuotoji šaškytė	Kepurninės pelkė	Stebėtų skraidančių individų ir vikšrų lizdų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	3 kartus per metus
		Taujėnų-Užulėnio miškai		
		Adomiškio pelkė		
		Asvejų ežerynas		
		Kretuonykščio ežeras ir apyežeris		
		Aukštaitijos nacionalinis parkas		
		Kamanų pelkė		
		Rėkyvos pelkė		
		Pagramančio regioninis parkas		
		Praviršulio tyrelis		
		Šimšų miškas		
		Paršežerio-Lūksto pelkių kompleksas		
Žemaitijos nacionalinis parkas				
2.	Baltamargė šaškytė	Būdos - Pravieniškių miškai	Stebėtų skraidančių individų ir vikšrų lizdų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	3 kartus per metus
		Babtų-Varlupos miškai		
3.	Dvijuostė nendriadusė	Šventosios senvagės	Stebėtų individų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Dukstynos miškas		
		Šventosios upės slėnio pievos		
		Juodlės miškas		
		Žemaitijos nacionalinis parkas		
4.	Plačioji dusia	Šventosios senvagės	Stebėtų individų skaičius	2 kartus

		Asvejos ežerynas Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	(vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	per metus
5.	Pleištinė skėtė	Jusinės upė Škilių ežerų apylinkės Merkio upė Dubysos upė žemiau Lyduvėnų Veiviržo upės slėnis Minijos upė (dalis, esanti regioninio parko ribose) Nemuno kilpos Dūkštų ažuolynas ir Dūkštos upės slėnis Minijos upė (dalis, esanti Šilutės raj. (aukščiau Nemuno deltos RP ribos) ir Klaipėdos raj.) Minijos upė (dalis, esanti Plungės-Kretingos raj.) Viešvilės aukštupio pelkynas Rietavo miškai	Stebėtų suaugusių individų ir išnarų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
6.	Šarvuotoji skėtė	Šventosios senvagės Žaliosios pievos Suktiškių miško dalis Asvejos ežerynas Labanoro regioninis parkas Strošiūnų šilas Viešvilės aukštupio pelkynas Žemaitijos nacionalinis parkas	Stebėtų suaugusių individų ir išnarų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
7.	Šiaurinis auksinukas	Gaujos upės slėnis	Stebėtų skraidančių individų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
8.	Didysis auksinukas	Šimonių giria Žaliosios pievos Suktiškių miško dalis Solio ežeras ir jo apyežerės Aukštaitijos nacionalinis parkas Kretuono ežeras ir jo apylinkės Skapagirio miškas Merkio upė Gaujos upės slėnis Šaltuonos upės slėnis Dainavos giria Ūlos upė žemiau Rudnios Būdos - Pravieniškių miškai Babtų-Varlupos miškai Žalioji giria Gringalių miškas Kuršių nerija Rėkyvos pelkė Labanoro regioninis parkas Metelių regioninis parkas Veiviržo upės slėnis Veiviržo ir Šalpės upės Šveicarijos miškas Ringovės miškai Armenos atodangos Dusetų giria Zalvės upės slėnis Adučiškio pelkė Apušio ežeras ir jo apyežerės	Stebėtų skraidančių individų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus

		Akies ežeras ir jo apyežerės		
		Meškų pievos		
		Virbalgirio miškas		
		Tadarinės ir Vištygirio miškai		
		Žagarės ozas		
		Žemaitijos nacionalinis parkas		
		Žuvinto ežeras ir Buktos miškas		
9.	Kraujalakinis melsvys	Vikšrupio aukštupys	Stebėtų skraidančių individų ir vikšrų skaičius (vnt.); skruzdėlynų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Barupės slėniai		
		Lužijos ir Tyrų pelkės		
		Veiviržo upės slėnis		
		Veiviržo ir Šalpės upės		
		Ančios upės slėnis		
		Šaltaičių kaimo apylinkės		
		Karšuvos giria		
		Šešuvies upė žemiau Pašešuvio		
		Rietavo miškai		
10.	Manerheimo grybinukas	Gelednės miškas		
11.	Niūriaspalvis auksavabalis	Žaliosios kaimo apylinkės	Stebėtų suaugusių individų ir lervų skaičius (vnt.); imago liekanų ir ekskrementų buvimas; drevėtų medžių skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Kaukinės miškas		
		Lapainios slėnis		
		Romainių ąžuolynas		
		Strėvininkų miškas		
		Metelių regioninis parkas		
		Rūdgirių pelkė		
12.	Purpurinis plokščiaavabalis	Dūkštų ąžuolynas ir Dūkštos upės slėnis	Stebėtų suaugusių individų ir lervų skaičius (vnt.); tinkamų gyventi medžių skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
13.	Šneiderio kirmvabalis	Šimonių giria	Stebėtų suaugusių individų ir lervų skaičius (vnt.); tinkamų gyventi medžių skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Asvejos ežerynas		
		Aukštaitijos nacionalinis parkas		
		Šereitlaukio miškas		
		Karšuvos giria		
		Laukesa I		

2 lentelė. Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti teritorijas, būklės įvertinimo NATURA 2000 tinkle 2011 m. Tyrimo vietų, rūšių ir parametru sąrašas. (Techninės specifikacijos 11 priedas)

Eil. Nr.	Rūšis	Tyrimo vietos pavadinimas	Stebimi parametrai ir matavimo vienetai	Stebėjimų dažnumas
1.	Didysis auksinukas	Dukstynos miškas	Stebėtų skraidančių individų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Siesarties upė ir jos slėnis		
		Šventosios upės slėnio pievos		
		Taujėnų-Užulėnio miškai		
		Svirplinės pelkė		
		Škilietų ežerų apylinkės		
		Verknės vidurupys		
		Biržų giria		
		Spenglos upė ir jos slėnis		
		Ūlos upė žemiau Rudnios		
		Gražutės regioninis parkas		
		Labūnavos miškas		
		Viliukų miškas		
		Kintų pievos ir miškai		
		Pagramančio regioninis parkas		
Šimšų miškas				
Viešvilės aukštupio pelkynas				
2.	Kraujalakinis melsvys	Šaltuonos upės slėnis	Stebėtų skraidančių individų ir vikšrų skaičius (vnt.); skruzdėlynų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Labūnavos miškas		
		Pagramančio regioninis parkas		
		Žaliosios miškas		
		Apušio ežeras ir jo apyežerės		
		Meškų pievos		
		Viešvilės aukštupio pelkynas		
3.	Niūriaspalvis auksavabalis	Kauno ąžuolynas	Stebėtų suaugusių individų ir lervų skaičius (vnt.); imago liekanų ir ekskrementų buvimas; drevėtų medžių skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Kauno marios		
		Vaiguvos miškas		
		Gringalių miškas		
		Punios šilas		
		Dūkštų ąžuolynas ir Dūkštos upės slėnis		
		Saločio ežeras		
		Varnikų miškas		
		Neries upės šlaitas ties Verkiais		
		Vidzgirio miškas		
4.	Purpurinis plokščiaavabalis	Kaukinės miškas	Stebėtų suaugusių individų ir lervų skaičius (vnt.); tinkamų gyventi medžių skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Kauno marios		
		Strėvininkų miškas		
		Jiesios upė ir jos slėniai		
		Kamšos miškas		
5.	Šneiderio kirmvabalis	Čepkelių pelkė	Stebėtų suaugusių individų ir lervų skaičius	2 kartus per metus
		Dainavos giria		

Eil. Nr.	Rūšis	Tyrimo vietos pavadinimas	Stebimi parametrai ir matavimo vienetai	Stebėjimų dažnumas
		Labanoro regioninis parkas	(vnt.); tinkamų gyventi medžių skaičius (vnt.);	
		Viešvilės aukštupio pelkynas		

3 lentelė. Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti teritorijas, būklės įvertinimo NATURA 2000 tinkle 2012 m. tyrimo vietų, rūšių ir parametrų sąrašas. (Techninės specifikacijos 12 priedas)

Eil. Nr.	Rūšis	Tyrimo vietos pavadinimas	Stebimi parametrai ir matavimo vienetai	Stebėjimų dažnumas
1.	Auksuotoji šaškytė	Žaliosios pievos	Stebėtų skraidančių individų ir vikšrų lizdų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	3 kartus per metus
		Gemeliškio kaimo pievos		
		Svirplinės pelkė		
		Kretuono ežeras ir jo apylinkės		
		Labanoro regioninis parkas		
		Pašilių pelkė		
		Sėtikės upė ir jos slėnis		
		Apušio ežeras ir jo apyežerės		
2.	Baltamargė šaškytė	Taujėnų-Užulėnio miškai	Stebėtų skraidančių individų ir vikšrų lizdų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	3 kartus per metus
		Biržų giria		
		Skapagirio miškas		
		Kamanų pelkė		
		Labūnavos miškas		
		Gringalių miškas		
		Viliukų miškas		
		Pagramančio regioninis parkas		
		Adutiškio pelkė		
		Šimšų miškas		
		Žuvinto ežeras ir Buktos miškas		
3.	Dvijuostė nendriadusė	Asvejos ežerynas	Stebėtų individų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Labanoro regioninis parkas		
		Akies ežeras ir jo apyežerės		
		Bitiškių ežeras		
		Širmuko ežeras		
		Paršežerio-Lūksto pelkių kompleksas		
4.	Plačioji dusia	Dirvonų ežerėliai ir pelkės	Stebėtų individų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Rūžo ežeras		
		Labanoro regioninis parkas		
		Ilgašilis		
5.	Pleištinė skėtė	Dukstynos miškas	Stebėtų suaugusių individų ir išnarų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Siesarties upė ir jos slėnis		
		Šventosios upė žemiau Andrioniškio (dalis aukščiau Širvintos upės žiočių)		
		Šventosios upės slėnio pievos		
		Žeimenos upė (upės dalis žemiau Meros upės žiočių)		
		Verknės vidurupys		
		Labanoro regioninis parkas		
		Žeimenos upė (upės dalis aukščiau Meros upės žiočių)		
		Spenglos upė ir jos slėnis		

Eil. Nr.	Rūšis	Tyrimo vietos pavadinimas	Stebimi parametrai ir matavimo vienetai	Stebėjimų dažnumas
		Veiviržo ir Šalpės upės		
		Neries upė (dalis, esanti Vilniaus m., žemiau Vekių RP ribos, Vilniaus raj., žemiau Vilniaus m. ribos, Trakų raj., Širvintų raj., Kaišiadorių raj.)		
		Šventosios upė žemiau Andrioniškio (dalis žemiau Širvintos upės žiočių)		
		Jūros upė žemiau Tauragės		
		Neries upė (dalis, esanti Verkių RP)		
		Riešės upės slėnis		
		Šešuvies upė žemiau Pašešuvio		
		Neries upė (dalis, esanti Jonavos raj., Kauno raj., Kauno m.)		
6.	Šarvuotoji skėtė	Dukstynos miškas	Stebėtų suaugusių individų ir išnarų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Šventosios upės slėnio pievos		
		Adomiškio pelkė		
		Gemeliškio kaimo pievos		
		Mošios ežeras		
		Škilių ežerų apylinkės		
		Aukštaitijos nacionalinis parkas		
		Kretuono ežeras ir jo apylinkės		
		Nemuno delta		
		Paąžuolynės durpynas		
		Dainaviškių pelkės		
		Ežerėlių kompleksas		
7.	Šiaurinis auksinukas	Stojų pievos	Stebėtų skraidančių individų skaičius (vnt.); buveinės savybių išsaugojimo laipsnis	2 kartus per metus
		Šveicarijos miškas		

Kiekvienos tirtos rūšies apsaugos lygis šalyje nustatomas pagal techninės specifikacijos 8 priede nurodytus reikalavimus (4 lentelė)

SPECIES General evaluation matrix (per biogeographic region within a MS)]. (Techninės specifikacijos 8 priedas)

Parameter	Conservation Status			
	Favourable ('green')	Unfavourable - Inadequate ('amber')	Unfavourable - Bad ('red')	Unknown (insufficient information to make an assessment)
Range¹	Stable (loss and expansion in balance) or increasing <u>AND</u> not smaller than the 'favourable reference range'	Any other combination	Large decline: Equivalent to a loss of more than 1% per year within period specified by MS <u>OR</u> more than 10% below favourable reference range	<i>No or insufficient reliable information available</i>
Population	Population(s) not lower than 'favourable reference population' <u>AND</u> reproduction, mortality and age structure not deviating from normal (if data available)	Any other combination	Large decline: Equivalent to a loss of more than 1% per year (indicative value MS may deviate from if duly justified) within period specified by MS <u>AND</u> below 'favourable reference population' <u>OR</u> More than 25% below favourable reference population <u>OR</u> Reproduction, mortality and age structure strongly deviating from normal (if data available)	<i>No or insufficient reliable information available</i>
Habitat for the species	Area of habitat is sufficiently large (and stable or increasing) <u>AND</u> habitat quality is suitable for the long term survival of the species	Any other combination	Area of habitat is clearly not sufficiently large to ensure the long term survival of the species <u>OR</u> Habitat quality is bad, clearly not allowing long term survival of the species	<i>No or insufficient reliable information available</i>
Future prospects (as regards to population, range and habitat availability)	Main pressures and threats to the species not significant; species will remain viable on the long-term	Any other combination	Severe influence of pressures and threats to the species; very bad prospects for its future, long-term viability at risk.	<i>No or insufficient reliable information available</i>
Overall assessment of CS²	All 'green' <u>OR</u> three 'green' and one	One or more 'amber' but no 'red'	One or more 'red'	<i>Two or more 'unknown' combined with green or all</i>

¹ Range within the biogeographical region concerned (for definition, see Annex F, further guidance on how to define range (e.g. scale and method) will be given in a foreseen guidance document to be elaborated by ETC-BD in cooperation with the SWG.

Parameter	Conservation Status			
	Favourable ('green')	Unfavourable - Inadequate ('amber')	Unfavourable - Bad ('red')	Unknown (insufficient information to make an assessment)
	'unknown'			"unknown"

Santrumpų naudojamų tekste sąrašas

ANP d	Aukštaitijos nacionalinio parko direkcija;
AnRP d	Anykščių regioninio parko direkcija;
ARP d	Aukštadvario regioninio parko direkcija;
AsRP d	Asvejos regioninio parko direkcija;
BAST	Rūšių ir buveinių apsaugai svarbi teritorija;
BRP d	Biržų regioninio parko direkcija;
DNP d	Dzūkijos nacionalinio parko direkcija;
DRP d	Dubysos regioninio parko direkcija;
GRP d	Gražutės regioninio parko direkcija;
GTC	Gamtos tyrimų centras;
KMRP d	Kauno marių regioninio parko direkcija;
KrRP d	Krekenavos regioninio parko direkcija;
KrtRP d	Kurtuvėnų regioninio parko direkcija;
KVR d	Kamanų valstybinis rezervatas;
LRP d	Labanoro regioninio parko direkcija;
NDRP d	Nemuno deltos regioninio parko direkcija;
NKRP d	Nemuno kilpų regioninio parko direkcija;
NRP d	Neries regioninio parko direkcija;
PRP d	Pagramančio regioninio parko direkcija;
SRP d	Sartų regioninio parko direkcija;
SrRP d	Sirvetos regioninio parko direkcija;
VRP d	Varnių regioninio parko direkcija;
VVR d	Viešvilės valstybinio rezervato direkcija;
ŽBR d	Žuvinto biosferos rezervato direkcija.
ŽNP d	Žemaitijos nacionalinio parko direkcija

² A specific symbol (e.g. arrow) can be used in the unfavourable categories to indicate recovering populations

TYRIMO DUOMENŲ ANALIZĖ IR REZULTATAI

Stebėjimai atlikti 2011-2013 m. Natura 2000 teritorijų tinkle, kaip ir buvo numatyta 2011 metų Valstybinio aplinkos monitoringo programoje. Numatyta Europos Bendrijos svarbos vabzdžių rūšių, kurių apsaugai būtina steigti BAST, būklės įvertinimo NATURA 2000 tinkle 2011-2012 m. tyrimus atlikti 123 BAST. Apskaitų pakartojimų skaičius atskirose Natura 2000 teritorijose buvo mažesnis nei planuota (5-16 lentelės), tačiau daugeliu atveju gauti duomenys yra reprezentatyvūs, atspindi tikrąją rūšies būklę tirtame BAST, nors tai nepadedą rūšies gausos parametrų, jų pokyčių bei statuso tolesniam vertinimui. Ne visi tyrėjai pateikė tyrimo vietų geografines koordinates, pateikdami tik grafinę medžiagą, kai kurie tyrėjai nepateikė ir grafinės medžiagos, kai kurie tyrėjai geografines koordinates pateikė netaikytinu formatu, pageidaujama, kad geografinės koordinatės WGS sistemoje būtų pateikiamos nurodant laipsnius, minutes ir sekundes, ir /arba nurodytų koordinates LKS -94 sistemoje, pateikdami koordinates naudotų visuotinai priimtinius ženklus, nenaudotų vietoje laipsnių, sekundžių ir minučių ženklų brūkšnelių, kablelių, neatskirtų laipsnio dalių vietoje kablelio brūkšneliais, nes toks nestandartinis žymėjimas labai apsunkina tolesnį koordinatų transformavimą.

5 lentelė. Didžiojo auksinuko (*Lycaena dispar*) tyrimų, atliktų 2011-2012 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas tyrimas teritorijoje skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
1	2	3	4	5	6	7
Dukstynos miškas	2	2	1	1		AnRP d
Siesarties upė ir jos slėnis	2	2	1	"-"	Nerasta tinkamų buveinių, drugys neaptiktas	AnRP d
Šventosios upės slėnio pievos	2	2	1	1		AnRP d
Taujėnų-Užulėnio miškai	2	2	2	1		AnRP d
Svirplinės pelkė	2	3	1	1		AsRP d
Škilietų ežerų apylinkės	2	2	2	1		ARP d
Verknės vidurupys	2	2	2	1		ARP d
Biržų giria	2	2	2	4		BRP d
Spenglos upė ir jos slėnis	2	3	1	1		DNP d
Gražutės regioninis parkas	2	2	17	0	Pavieniai drugiai rasti 5 iš tirtų teritorijų	GRP d
Labūnavos miškas	2	1	1	1		KMRP d
Viliukų miškas	2	2	4	3		KrRP d
Kintų pievos ir miškai	2	2	6	2	Drugys neaptiktas	NDRP d
Pagramančio regioninis parkas	2	3	4	1		PRP d
Šimšų miškas	2	2	2	2		KrtRP d
Viešvilės aukštupio pelkynas	2	2	2	1		VVR d
Šimonių giria	2	2	1	2		GTC
Žaliosios pievos	2	2	1	1		GTC
Suktiškių miško dalis	2	2	1	2		GTC
Solio ežeras ir jo apyežerės	2	2	1	2		GTC
Aukštaitijos nacionalinis parkas	2	2	2	2		GTC
Kretuono ežeras ir jo apylinkės	2	2	1	2		GTC
Skapagirio miškas	2	2	1	2		GTC
Merkio upė	2	1	2	1		GTC
Gaujos upės slėnis	2	2	1	1		GTC
Šaltuonos upės slėnis	2	2	1	2		GTC
Dainavos giria	2	2	1	2		GTC
Ūlos upė žemiau Rudnios	2	1	1	2		GTC

1	2	3	4	5	6	7
Būdos Pravieniškių miškai	2	2	1	2		GTC
Babtų-Varlupos miškai	2	2	1	1		GTC
Žalioji giria	2	2	1	1		GTC
Gringalių miškas	2	1	1	3		GTC
Kuršių nerija	2	2	1	1		GTC
Rėkyvos pelkė	2	2	1	"-"	Drugys neaptiktas	GTC
Labanoro regioninis parkas	2	2	1	1		GTC
Metelių regioninis parkas	2	2	1	2		GTC
Veiviržo upės slėnis	2	2	2	2		GTC
Veiviržo ir Šalpės upės	2	2	1	2		GTC
Šveicarijos miškas	2	1	1	1		GTC
Ringovės miškai	2	2	1	1		GTC
Armenos atodangos	2	2	1	2		GTC
Dusetų giria	2	1	1	1		GTC
Zalvės upės slėnis	2	1	1	2		GTC
Adutiškio pelkė	2	1	2	1		GTC
Apušio ežeras ir jo apyežerės	2	1	1	3		GTC
Akies ežeras ir jo apyežerės	2	2	1	1		GTC
Meškų pievos	2	1	1	1		GTC
Virbalgirio miškas	2	1	1	2		GTC
Tadarinės ir Vištygirio miškai	2	1	1	1		GTC
Žagarės ozas	2	2	1	2		GTC
Žemaitijos nacionalinis parkas	2	1	1	1		GTC
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	2	2	1	1		GTC

6 lentelė. Šiaurinio auksinuko (*Lycaena helle*) tyrimų, atliktų 2012 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas vertinimas tyrimo teritorijoje skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
Gaujos upės slėnis	2	2	1	1		GTC
Stojų pievos	2	2	1	1		DNP d
Šveicarijos miškas	2	2	1	1		NRP d

7 lentelė. Auksuotosios šaškytės (*Euphydryas aurinia*) tyrimų, atliktų 2012 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas vertinimas tyrimo teritorijoje skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
1	2	3	4	5	6	7
Žaliosios pievos	3	3	1	0-1	Tyrėja rekomenduoja perkelti transektas į kitas vietas	AnRP d
Gemeliškio kaimo pievos	3	2	1	1	Stebėti ir suaugėliai ir vikšrų lizdai	AsRP d
Svirplinės pelkė	3	2	1	1	Stebėti ir suaugėliai ir vikšrų lizdai	AsRP d
Kretuono ežeras ir jo apylinkės	3	3	3	2	Neaptiktas drugys	ANPD
Labanoro regioninis parkas	3	2	1	1	Stebėti ir suaugėliai ir vikšrų lizdai	LRP d
Pašilių pelkė	3	3	4	2		KrRP d
Sėtikės upė ir jos slėnis	3	2	6	1-2-3		
Apušio ežeras ir jo apyežerės	3	2	2	2		KrRP d
Kepurinės pelkė	3	1	2	4	Neaptikta tinkamų buveinių ir drugių	GTC

1	2	3	4	5	6	7
Taujėnų-Užulėnio miškai	3	3	2	3	Aptikti tinkamų buveinių fragmentai BAST pakraštyje, drugių neaptikta	GTC
Adomiškio pelkė	3	3	4	2		GTC
Asvejų ežerynas	3	3	1	1		GTC
Kretuonykščio ežeras ir apyežeris	3	2	1	2		GTC
Aukštaitijos nacionalinis parkas	3	2	1	2		GTC
Kamanų pelkė	3	4	2	0		KVR d
Rėkyvos pelkė	3	1	1	2		GTC
Pagramančio regioninis parkas	3	2	2	0-1		PRP d
Praviršulio tyrelis	3	2	3	2	Nerastas drugių, yra tinkamų buveinių	GTC
Šimšų miškas	3	2	1			GTC
Paršežerio-Lūksto pelkių kompleksas	3	2	2	2		GTC
Žemaitijos nacionalinis parkas	3	1	1	1		GTC

8 lentelė. Baltmargės šaškytės (*Euphydryas maturna*) tyrimų, atliktų 2012 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas tyrimo teritorijoje skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
1	2	3	4	5	6	7
Taujėnų-Užulėnio miškai	3	3	1	1-0-2		AnRP d
Biržų giria	3	2	4	1		BRP d
Skapagirio miškas	3	2	4	1		BRP d
Kamanų pelkė	3	3	4	0 (3)		KVR d
Labūnavos miškas	3	"-	"-	"-	nepateikta	KMRP d
Gringalių miškas	3	3	3	3	Drugys neaptiktas	KrRP d
Viliukų miškas	3	3	4	2	Drugys neaptiktas	KrRP d
Pagramančio regioninis parkas	3	3	3	1		PRP d
1	2	3	4	5	6	7

Adučiškio pelkė	3	4	4	1		SRP d
Šimšų miškas	3	1	3	2		KrtRP d
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	3	3	5	1-2		ŽBR d
Būdos - Pravieniškių miškai	3	2	1	2		GTC
Babū-Varluvos miškai	3	2	3	2	Drugys neaptiktas	GTC

8 lentelė. Kraujalakinio melsvio (*Maculinea teleius*) tyrimų, atliktų 2011 -2012 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas vertinimas tyrimo teritorijoje skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
1	2	3	4	5	6	7
Šaltuonos upės slėnis	2	3	1	0	Lyginant su 2008 m. buveinės būklė blogėja	DRP d
Labūnavos miškas	2	2	"-"	"-"	Tyrėjas nerado tinkamų buveinių BAST, drugys neaptiktas	KMRP d
Pagramančio regioninis parkas	2	3	4	1		PRP d
Žaliosios miškas	2	3	1	1		PRP d
Apušio ežeras ir jo apyežerės	2	2	3	2	Drugiai aptikti 2 tyrimo vietose	KrRP d
Meškų pievos	2	2	2	2-4-1		VVR d
Viešvilės aukštupio pelkynas	2	2	3	1-2		VVR d
Vikšrupio aukštupys	2	2	1	3		GTC
Barupės slėniai	2	2	1	4	BAST buveinės netinkamos, drugiai neaptikti	GTC
Lužijos ir Tyrų pelkės	2	3	1	1		GTC
Veiviržo upės slėnis	2	2	2	2		GTC
Veiviržo ir Šalpės upės	2	2	1	2		GTC
Ančios upės slėnis	2	2	1	2		GTC
Šaltaičių kaimo apylinkės	2	2	1	2		GTC
Karšuvos giria	2	2	2	2		GTC
Šešuvies upė žemiau Pašešuvio	2	2	1	2		GTC
Rietavo miškai	2	2	1	1		GTC

9 lentelė. Dvijuostės nendriadusės (*Graphoderus bilineatus*) tyrimų, atliktų 2012-2013 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas vertinimas tyrimo teritorijoje skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
Asvejos ežerynas	2	2	2		0	AsRP d
Labanoro regioninis parkas	2	2	15	0	vabalas aptiktas 5 ežeruose	LRP d
Akies ežeras ir jo apyežerės	2	nepateikti duomenys	nepateikti duomenys	nepateikti duomenys	nepateikti duomenys	
Bitiškių ežeras	2	nepateikti duomenys	nepateikti duomenys	nepateikti duomenys	nepateikti duomenys	
Širmuko ežeras	2	nepateikti duomenys	nepateikti duomenys	nepateikti duomenys	nepateikti duomenys	
Paršežerio-Lūksto pelkių kompleksas	2	2	2	0		VRP d
Šventosios senvagės	2	2	1	2		GTC
Dukstynos miškas	2	2	1	2	aptiktos tik kitos <i>Graphoderus</i> rūšys	GTC
Šventosios upės slėnio pievos	2	2	3	2-3		GTC
Juodlės miškas	2	1	1	2	aptiktos tik kitos <i>Graphoderus</i> rūšys; 3 indiv. plačiosios dusios <i>Dytiscus latissimus</i>	GTC
Žemaitijos Nacionalinis parkas	2	1	2	2	aptiktos tik kitos <i>Graphoderus</i> rūšys, 2 indiv. plačiosios dusios <i>Dytiscus latissimus</i>	GTC

10 lentelė. Plačiosios dusios (*Dytiscus latissimus*) tyrimų, atliktų 2012 -2013 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas tyrimo teritorijoje skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	2	1	1	1		GTC
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	2	2	2	0		ŽBR d
Dirvonų ežerėliai ir pelkės	2	2	1	0	Plačioji dusia neaptikta	AnRP d
Rūžo ežeras	2	2	1	0		ANP d
Labanoro regioninis parkas	2	2	15	0	plačioji dusia sugauta 5 ežeruose	LRP d
Ilgašilis	2	2	1		plačioji dusia neaptikta	SrRP d

11 lentelė. Niūriaspalvio auksavabalio (*Osmoderma eremita*) tyrimų, atliktų 2011 -2013 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas tyrimo teritorijoje skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
1	2	3	4	5	6	7
Kauno ąžuolynas	2	1	1	0	tyrėjo nuomone vabalo veiklos pėdsakų aptinkama mažiau, lyginant su ankstesniais metais	KMRP d
Kauno marios	2	1	1	2	tyrėjo nuomone vabalo veiklos pėdsakų aptinkama mažiau, lyginant su ankstesniais metais	KMRP d
Vaiguvos miškas	2	2	1	1-2-3	tyrėjo nuomone vabalo veiklos pėdsakų aptinkama mažiau, lyginant su ankstesniais metais	KMRP d
Gringalių miškas	2	6	2	2-4		KrRP d
Punios šilas	2	1	1	1		NKRP d
1	2	3	4	5	6	7
Dūkštų ąžuolynas ir Dūkštos upės slėnis	2	8	54	3-4	atlikta išsami BAST tikslinės rūšies buveinių inventorizacija, pateikta išsami ataskaita, su	NRP d

					buveinės vertinimu ir rekomendacijomis	
Saločio ežeras	2	2	2	4	bloga buveinės būklė	SRP d
Varnikų miškas	2	nepateikta	nepateikta	nepateikta		
Neries upės šlaitas ties Verkiais	2	nepateikta	nepateikta	nepateikta		
Vidzgirio miškas	2	2	1	3-2		ŽBR d
Rūdgirių pelkė	2	1	1	1	teritorijoje vabaloir jam tinkamų buveinių neaptikta	NKRP d
Žaliosios kaimo apylinkės	2	1	2	4		GTC
Kaukinės miškas	2	1	1	3	neaptikta veiklos pėdsakų	GTC
Lapainios slėnis	2	1	3	3-4		GTC
Romainių ažuolynas	2	1	1	2	Buveinė tinkama, tačiau tyrimo metu veiklos pėdsakų neaptikta	GTC
Strėvininkų miškas	2	1	1	3		GTC
Metelių regioninis parkas	2	1	1	3		GTC
Rūdgirių pelkė	2	1	2	"-"	teritorijoje tinkamų buveinių neaptikta	GTC

12 lentelė. Purpurinio plokščiaavabalio (*Cucujus cinnaberinus*) tyrimų, atliktų 2011 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas tyrimas teritorijoje	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta	skaičius, vnt			
Dūkštų ąžuolynas ir Dūkštos upės slėnis	2	2	7	3		NRP d
Kaukinės miškas	2	2	1	2-3		ARP d
Kauno marios	2	nepateikta	nepateikta			
Strėvininkų miškas	2	2	1	2-3		KMRP d
Jiesios upė ir jos slėniai	2	1	1	3		KMRP d
Kamšos miškas	2	2	1	3		KMRP d

13 lentelė. Šneiderio kirmvabalio (*Boros schneideri*) tyrimų, atliktų 2011-2013 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos	Stebėjimų		Vietovių, kuriose	Buveinės	Pastabos	Monitoringą
---------------	-----------	--	-------------------	----------	----------	-------------

pavadinimas	dažnumas		atliktas vertinimas tyrimo teritorijoje skaičius, vnt	savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas		atliko
	suplanuota	atlikta				
Čepkelių pelkė	2	1	15	2-3	tikslinė rūšis aptikta 16 tyrimo vietų	DNP d
Dainavos giria	2	1	24	1-2-3	tikslinė rūšis aptikta 14 tyrimo vietų	DNP d
Labanoro regioninis parkas	2	1	9	0-3	tikslinė rūšis aptikta 8 tyrimo vietose	LRP d
Viešvilės aukštupio pelkynas	2	1	2	3		VVR d
Šimonių giria	2	1	2	3		GTC
Asvejos ežerynas	2	1	1	3		GTC
Aukštaitijos nacionalinis parkas	2	1	1	1		GTC
Šereitlaukio miškas	2	1	2	4		GTC
Karšuvos giria	2	1	2	4		GTC
Laukesa I	2	1	1	4		GTC

14 lentelė. Manerheimo grybinuko (*Oxyporus mannerheimii*) tyrimų, atliktų 2012 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas vertinimas tyrimo teritorijoje skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
Gelednės miškas		2	2	1	tikslinė rūšis neaptikta	GTC

15 lentelė. Pleištinės skėtės (*Ophiogomphus cecilia*) tyrimų, atliktų 2012 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas tyrimas teritorijoje	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta	skaičius, vnt			
1	2	3	4	5	6	7
Dukstynos miškas	2	2	1	2		AnRP d
Siesarties upė ir jos slėnis	2	2	1	2-3-4		AnRP d
Šventosios upė žemiau Andrioniškio (dalis aukščiau Širvintos upės žiočių)	2	2	5	3-4-0		AnRP d
Šventosios upė žemiau Andrioniškio (dalis žemiau Širvintos upės žiočių)	2	2	5	1-2		AnRP d
Šventosios upės slėnio pievos	2	2	1	1		AnRP d
Žeimenos upė (upės dalis žemiau Meros upės žiočių)	2	3	1	0		AsRP d
Žeimenos upė (upės dalis aukščiau Meros upės žiočių)	2				"_"	"_"
Labanoro regioninis parkas	2	1	1	0		LRP d
Spenglos upė ir jos slėnis	2	3	1		rastos tik išnaros	DNP d
Veiviržo ir Šalpės upės	2	3	6	2-1	aptiktos tik 2 teritorijose	ŽNP d
Neries upė (dalis, esanti Vilniaus m., žemiau Vekių RP ribos, Vilniaus raj., žemiau Vilniaus m. ribos, Trakų raj., Širvintų raj., Kaišiadorių raj.)	2	2	5	1-2-3		NRP d
Neries upė (dalis, esanti Jonavos raj., Kauno raj., Kauno m.)	2					"_"
Jūros upė žemiau Tauragės	2	4	5	2	Pleištinė skėtė nerasta	?
Šešuvies upė žemiau Pašešuvio	2	2	3	1-2-3		VVR d
Neries upė (dalis, esanti Verkių RP)	2	"_"	"_"	"_"	nepateikti duomenys	"_"

Riešės upės slėnis	2	-	"-	"-	nepateikti duomenys	"-
1	2	3	4	5	6	7
Jusinės upė	2	2	2	2		GTC
Škilių ežerų apylinkės	2	2	1	1-3		ARP d
Merkio upė	2	2	3	1		GTC
Dubysos upė žemiau Lyduvėnų	2	2	2	2		GTC
Veiviržo upės slėnis	2	2	2	2		GTC
Minijos upė (dalis, esanti regioninio parko ribose)	2	2	1	1		GTC
Nemuno kilpos	2	2	2	1-2		GTC
Dūkštų ažuolynas ir Dūkštos upės slėnis	2	2	1	2		GTC
Minijos upė (dalis, esanti Šilutės raj. (aukščiau Nemuno deltos RP ribos) ir Klaipėdos raj.)	2	2	1	2		GTC
Minijos upė (dalis, esanti Plungės-Kretingos raj.)	2	2	1	2		GTC
Viešvilės aukštupio pelkynas	2	2	1	2		GTC
Rietavo miškai	2	2	2	2	maitinimosi vietos	GTC

16 lentelė. Šarvuotosios skėtės (*Leucorrhinia pectoralis*) tyrimų, atliktų 2012 metais, tyrimų vietos, stebėjimo dažnumas ir buveinės įvertinimas.

Tyrimų vietos pavadinimas	Stebėjimų dažnumas		Vietovių, kuriose atliktas tyrimo teritorijoje vertinimas skaičius, vnt	Buveinės savybių išsaugojimo laipsnis, tyrėjo vertinimas	Pastabos	Monitoringą atliko
	suplanuota	atlikta				
1	2	3	4	5	6	7
Šventosios senvagės	2	2	1	3		GTC
Žaliosios pievos	2	2	3	2		GTC
Suktiškių miško dalis	2	2	2	1		GTC
Asvejos ežerynas	2	2	4	1		GTC
Labanoro regioninis parkas	2	2	3	1		GTC
Strošiūnų šilas	2	2	3	2		GTC
Viešvilės aukštupio pelkynas	2	1	2	2		GTC
Žemaitijos nacionalinis parkas	2	1	2	1-2		GTC

Dukstynos miškas	2	2	1	3		AnRP d
1	2	3	4	5	6	7
Šventosios upės slėnio pievos	2	2	1	2-3	neaptikta skėčių	AnRP d
Adomiškio pelkė	2	2	1	2		AsRP d
Gemeliškio kaimo pievos	2	2	1	2-3		AsRP d
Mošios ežeras	2	2	1	3		ARP d
Škilių ežerų apylinkės	2	2	1	1		ARP d
Aukštaitijos nacionalinis parkas	2	1	14	1-2-3	Šarvuotoji skėtė aptikta 4 tikrintuose ežeruose	ANP d
Kretuono ežeras ir jo apylinkės	2	2	1	1		ANP d
Nemuno delta	2	3	6	2	Šarvuotoji skėtė BAST neaptikta	NDRP d
Paąžuolynės durpynas	2	3	1	2-1		NRP d
Dainaviškių pelkės	2	8		0-3		VRP d
Ežerėlių kompleksas	2	"-"	"-"	"-"	nepateikta	"-"

DIDYSIS AUKSINUKAS (*Lycaena dispar*)

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST (pateikiami kompaktinėje plokštelėje), BAST bei už jų ribų surinktų duomenų suvestines, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2011 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Didžiojo auksinuko monitoringas 2011-2013 metais vykdytas 52 teritorijose, 2008 metais - 16 BAST.

Pagal 2011 m. rezultatus gausiausiai dydysis auksinukas aptinkamas Adutiškio pelkėje, Labūnavos miške, Spenglos upės slėnyje, Svirplynės pelkėje. 2011 metais kaip ir 2008 metais didysis auksinukas neaptiktas Kintų pievų ir miškų BAST.

17 lentelė. Didžiojo auksinuko 2011-2012 m. ir 2008 metų vykdytų tyrimų rezultatų suvestinė

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2011-2012 m				Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, transekteje, vnt. (nuo - iki)	Stebėti individai, iš viso, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Adučiškio pelkė	0-2	10	Gera	P. Ivinskis	nevykdytas		
Akies ežeras ir jo apyežerės	0-1	3	Gera	P. Ivinskis	nevykdytas		
Apušio ežeras ir jo apyežerės	0-2	4	Patenkina ma	V. Lopeta. P. Ivinskis	nevykdytas		
Armenos atodangos	0-2	4	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Aukštaitijos nacionalinis parkas	0-1	6	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Babtų-Varlupos miškai	0-1	3	Patenkina ma	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdytas		
Biržų giria	0-1	2	L.gera-patenkina ma	R. Ulinskienė	5	gera	R. Ulinskienė
Būdos - Pravieniškių miškai	0-2	5	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Dainavos giria	0-3	5	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Dukstynos miškas	0-1	3	Gera	D. Martinavičiūtė	5	gera	Diana Martinavičiūtė
Dusetų giria	0-2	2	Gera	P. Ivinskis	nevykdytas		
Gaujos upės slėnis	0-2	7	Gera	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdytas		
Gražutės regioninis parkas	0-1	5	L. gera	A. Čerkauskas	1	gera	Arūnas Čerkauskas
Gringalių miškas	0-1	1	Bloga	P. Ivinskis	nevykdytas		
Kintų pievos ir miškai	0	0	Patenkina ma	R. Kubilius	0	gera	R. Kubilius
Kretuono ežeras ir jo apylinkės	0-1	1	Patekina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Kuršių nerija	0-1	1	Gera	P. Ivinskis,	nevykdytas		

				J. Rimšaitė	nevykdytas		
Labanoro regioninis parkas	0-1	2	Gera	P.Ivinskis			
Labūnavos miškas	3-9	21	Gera	G. Vaivilavičius	9	gera	G.Vaivilavičius
Merkio upė	0-2	6	Gera	P.Ivinskis	nevykdytas		
Meškų pievos	0-1	1	Patenkina ma	P.Ivinskis			
Metelių regioninis parkas	0-1	3	Patenkina ma	P.Ivinskis			
Pagramančio regioninis parkas	0-3	6	Gera	T. Kalašinskas	3	gera	Tomas Kalašinskas
Rėkyvos pelkė	0	0	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Ringovės miškai	0-1	3	Gera	P.Ivinskis	nevykdytas		
Siesarties upė ir jos slėnis	0	0	-	D. Martinavičiūtė	0	gera	Diana Martinavičiūtė
Skapagirio miškas	0-2	5	Patenkina ma	P.Ivinskis	nevykdytas		
Solio ežeras ir jo apyežerės	0-2	6	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Spenglos upė ir jos slėnis	0-5	26	Gera	E. Klimavičius	20	gera	E. Klimavičius
Suktiškių miško dalis	0-1	3	Patenkina ma	P.Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdytas		
Svirplinės pelkė	0-3	16	Gera	J. Janulytė	3	gera	K. Matulionytė
Šaltuonos upės slėnis	0-2	5	Patenkina ma	P.Ivinskis	nevykdytas		
Šimonių giria	0-2	5	Gera	P.Ivinskis	nevykdytas		
Šimšų miškas	0-2	2	Patenkina ma	V. Lopeta, M. Jankauskienė	6	gera	D. Prankūnienė
Škilių ežerų apylinkės	0-2	7	Gera	T. Špiliauskas	9	gera	T. Špiliauskas
Šveicarijos miškas	0-1	2	Gera	P.Ivinskis	nevykdytas		
Šventosios upės slėnio pievos	0-1	2	Gera	D. Martinaviči	4	gera	Diana Martinavičiūtė

				ūtė			
Tadarinės ir Vištygčio miškai	0-1	1	Gera	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdytas		
Taujėnų-Užulėnio miškai	0-1	6	Patenkina ma	D. Martinavičiūtė	11	gera	D. Martinavičiūtė
Ūlos upė žemiau Rudnios	0-2	2	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Veiviržo ir Šalpės upės	0-1	2	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Veiviržo upės slėnis	0-2	6	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Verknės vidurupys	0-3		Gera	T. Špiliauskas	13	gera	T. Špiliauskas
Viešvilės aukštupio pelkynas	0-3		Gera	V. Uselis	1	gera	V. Uselis
Viliukų miškas	0-4	10	Patenkina ma	J. Auglys	4	gera	Julius Auglys
Virbalgčio miškas	0-1	1	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Zalvės upės slėnis	0-1	1	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Žagarės ozas	0-2	4	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Žaliosios pievos	0-1	3	Gera	P. Ivinskis	nevykdytas		
Žemaitijos nacionalinis parkas	0-3	6	Gera	P. Ivinskis	nevykdytas		
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	0-1	1	Patenkina ma	R. Vabuolas	nevykdytas		
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	0-2	6	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdytas		
Žalioji giria	0-3	8	Gera	P. Ivinskis	nevykdytas		

Asvejos, Šimšų miške, Pagramančio regioniniame parke, Škilių ežerų apylinkėse, Verknės vidurpyje pastebima buveinių degradacija, užaugimas, kai kur privačiuose sklypuose ankstyvas šienavimas..

Didysis auksinukas aptinkamas įvairiose BAST Gražutės regioninis parkas vietose. Pavieniai individai sutinkami visose tinkamose buveinėse. Monitoringo metu (po liepos 5 d.) drugiai jau būna išsiskraidę po apylinkes (tipiškose buveinėse aptinkami tik pavieniai individai). Ne monitoringo stebėjimais nustatyta tik

viena nedidelė mikropopuliacija Antalieptės ap. prie Verslavos k. 2010.06.18. čia stebėti 5 ♂ nedideliame plote, stebėti ir 2011 m. (duomenys pateikti lentelėje). Panašu, kad Stromio-Balčio paežerių mikropopuliacija taip pat išlieka gyvybinga, reguliariai aptinkami pavieniai drugiai (teritorija netikrinta auksinuko skraidymo piko metu). Šio monitoringo metu, lyginant su prieš tai buvusi, netikrinta teritorija prie Kunigėlio ežero, nes ji visiškai apaugo pušimis ir yra nebetinkama drugiams. Ne monitoringo metu didysis auksinukas taip pat stebėtas:

06.29. Antalieptės ap., Lūžų miške (LKS 617379, 6169572) - 1 ♀;

07.06. prie Salako (prie BAST ribos, LKS 632241, 6164190) -1 ind.;

07.13. Salako ap., Kiemionys (LKS 629507, **6165385**)- 1 ♀;

07.14. Salakas (LKS 635648, 6163135) - 1 ♀.

18 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Didžiojo auksinuko apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankamai palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas plitimas			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Gausa stabili			
už BAST	Gausa stabili			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST	Būklė pagrindinėse vietose gera			
už BAST	Būklė gera			
Ateities perspektyvos				
BAST	Geros			
už BAST	Geros, daug tinkamų veisimuisi vietų			

Didžiojo auksinuko apsaugos būklė BAST yra palanki, nes:

- populiacijos gausa stabili;
- dabartinės populiacijos vystymosi tendencijos nepranašauja rūšies būklės blogėjimo;
- plačiai paplitęs Lietuvoje, bet visur stebimi pavieniai individai.

Didžiojo auksinuko apsaugos būklė už rūšies apsaugai išskirtų BAST ribų yra

palanki dėl tų pačių priežasčių kaip ir BAST. Gyvybingos populiacijos randamos daugelyje vietų už BAST ribų.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

šios rūšies drugiai plačiai paplitę, šiuo metu grėsmių ir neigiamo poveikio rūšiai nėra. Buveinės būklę įtakoja natūrali sukcesija - atvirų plotų užaugimas. Kadangi rūšis labai plačiai paplitusi, dalis jo buveinių gali būti sunaikinama dėl intensyvaus ūkininkavimo, taip pat kuriantis naujoms ir renovuojant sodybas prie vandens telkinių, kada natūralios kūdras išvalomos, pagilinamos, o natūralios pievos sunaikinamos užsėjant kultūrinę veją, tačiau šiuo metu šalies mastu toks poveikis labai nežymus ir šalies populiacijos neįtakoja.

ŠIAURINIS AUKSINUKAS (*Lycaena helle* (Denis & Schiffermüller, 1775))

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2012 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Stojų pievos buveinė užauga krūmais, rekomenduojama juos iškirsti

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Šiaurinio auksinuko monitoringas 2012 metais buvo atliekamas 3 BAST teritorijose. 2008 metais monitoringas buvo atliktas 2 BAST teritorijų.

19 lentelė. Šiaurini auksinuko tyrimų atliktų 2011-2012 m. ir 2008 metais rezultatų suvestinė.

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2011-2012 m				Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, transekteje, vnt. (nuo - iki)	Stebėti individai, iš viso, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Gaujos upės slėnis	(0-2)	7	gera	P. Ivinskis	nevykdytas		
Stojų pievos	1-7	20	gera	E. Klimavičius	13	gera	Evaldas Klimavičius
Šveicarijos miškas	(0-2)	9	gera	A. Jerofanovas	12	gera	Dalius Dapkus

Remiantis dviejų metų monitoringo duomenimis Stojų pievos ir Šveicarijos miško populiacijos išlieka stabilios, buveinių būklė gera.

Rūšies apsaugos būklė

Kadangi trūksta išsamių tyrimų duomenų apie rūšies paplitimą, gausos pokyčius šalyje, rūšies apsaugos būklė įvertinta remiantis tiek ankstesnių metų fragmentiškais duomenimis, tiek paskutinių metų rūšies monitoringo metu surinkta medžiaga.

20 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas

Vertinami parametrai	Šiaurinio auksinuko apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankamai palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Nežinoma			
už BAST	Nežinoma			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Stabili			
už BAST	Gausa stabiliai maža			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST	Būklė pagrindinėse vietose gera			
už BAST	Būklė gera			
Ateities perspektyvos				
BAST		Reikalinga pastovi buveinių priežiūra		
už BAST				nežinoma

Rekomendacijos apsaugai

Reikalinga pastovi buveinių priežiūra neleidžiant įsivešėti krūmams, ruderaliniams žolynams.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Šios rūšies populiacijų būklei didžiausią neigiamą įtaką turi buveinių natūrali sukcesija - atvirų plotų užaugimas, reikalinga pastovi buveinių priežiūra, dalinis atrankinis šienavimas.

AUKSUOTOJI ŠAŠKYTĖ (*Euphydryas aurinia*)

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2012 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Auksuotosios šaškytės monitoringas 2012-2013 metais buvo atliekamas 21 BAST teritorijose. 2008 metais monitoringas buvo atliktas 10 BAST teritorijų.

21 lentelė. Auksuotosios šaškytės 2008 metais ir 2011-2012 metais atliktų tyrimų rezultatų suvestinė.

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2011-2012 m				Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, transekteje, vnt. (nuo - iki)	Stebėti individai, iš viso, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Adomiškio pelkė	0-1	13	Gera	P.Ivinskis, J. Rimšaitė			
Apušio ežeras ir jo apyežerės	0-2	5	Patenkina ma	V. Lopeta	3 (6) lizdai	patenk inama	Deima Pranckūnienė
Asvejos ežerynas	0-1	3 (1 lizdas)	L. gera	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdyta		
Aukštaitijos nacionalinis parkas	0-1	1	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdyta		
Gemeliškio kaimo pievos	0-3	3 (1 vikšrų lizdas)	Gera	J. Janulytė	6	gera	K. Matulionytė
Kamanų pelkė	0-1	1	L.gera	V. Grigaliūnas	nevykdyta		
Kamanų pelkė	0-1	1	L.gera	P. Ivinskis	nevykdyta		
Kepurinės pelkė	0	0	Bloga	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdyta		
Kretonykščio	0-1	2	Patenkina	P. Ivinskis,	nevykdyta		

ežeras ir apyežeris			ma	J. Rimšaitė			
Kretuono ežeras ir jo apylinkės	0	0	Patenkina ma	B. Šablevičius, T. Masiulis, A. Survilaitė	0	bloga	Bronius Šablevičius, Tautgirdas Masiulis, Asta Survilaitė
Labanoro regioninis parkas	0-3	13	Gera	A. Aliukonis, G. Grašytė	49	gera	A. Aliukonis
Pagramančio regioninis parkas	0-3	15	Gera	T. Kalašinskas	nevykdyta		
Paršežerio-Lūksto pelkių kompleksas	0-1	2	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdyta		
Pašilių pelkė	0-3	13	Patenkina ma	J. Auglys	27 (2 lizdai)	gera	J. Auglys
Praviršulio tyrelis	0	0	Patenkina ma	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdyta		
Rėkyvos pelkė	0-1	1	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdyta		
Sėtikės upė ir jos slėnis	0-1	3	Gera-patenkina ma	M. Semaška, T. Ivanova	18 (10 lizdų)	gera	I. Jusienė
Svirplinės pelkė	0-1	1 (1 lizdas)	Gera	J. Janulytė	5	gera	K. Matulionytė
Šimšų miškas	0-1	1	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdyta		
Širvintos upė ir jos slėniai	nevykdyta				0	Nėra tinkamų buveinių	Giedrius Švitra
Taujėnų-Užulėnio miškai	0	0	Patenkina ma	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdyta		
Žemaitijos nacionalinis parkas	0-3	6	Gera	P. Ivinskis, G. Sidabrienė,	nevykdyta		
Žaliosios pievos	0	0 (rasti už transektos ribų 24)	Gera	D. Barčkutė	14	gera	D. Martinavičiūtė

Auksuotosios šaškytės nepavyko aptikti Kepurinės pelkės BAST, Taujėnų- Užulėnio miškų BAST, Praviršulio Tyrelio BAST, Kretuono ežero ir jo apylinkių BAST. Taujėnų - Užulėnio BAST didžioji teritorijos dalis netinkama rūšiai, tinkamų buveinių fragmentai yra teritorijos pakraščiuose. Kepurinės BAST nepavyko rasti tinkamų buveinių rūšių, Praviršulio tyrelyje yra tinkamų buveinių rūšių, tačiau rūšis

neaptikta, pastebėtas palaipsninis atvirų buveinių užaugimas. Adomiškių BAST už BAST ribų geresnė buveinių būklė, nei pačioje BAST, kur tinkamos buveinės išspraudusios tarp kultūrinės pievos, miško, sodinto jauno miško, mažais fragmentais, tačiau rūšis aptinkama.

Kamanų pelkės BAST auksuotųjų šaškyčių monitoringas vykdytas dviejose šienaujamos drėgnose mezofitų pievose, kuriose išlikę senų sodybviečių sodai, želdiniai. Pievas supa pelkiniai spygliuočių ir pelkėti lapuočių miškai bei mišrūs miškai mineraliniuose gruntuose, šliejasi žemapelkė su viksvomis ir karklais. Pirmą pievą kerta retai važinėjamas kelias su žvyro danga. Pievos šienaujamos rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais.

Pagramančio reg. parko BAST monitoringas atliekamas pirmą kartą, pirmos apskaitos metu buvo pastebėti 9 individai auksuotųjų šaškyčių. Antros apskaitos metu buvo pastebėti 6 individai. Lizdų su vikšrais aptikti nepavyko. Pagal gautus rezultatus galima teigti, kad populiacija yra gyvybinga. Buveinės yra geros būklės, todėl grėsmė išnykimui nepastebimas.

Sėtikės upės slenyje patikrintos 6 teritorijos, 2 iš jų būklė bloga, sąlygos netinkamos, kitų teritorijų būklė vertinama kaip gera 1 balu (3 buveinės) ir patenkinama (2 balai) - 1 buveinė. Buveinės krūmuotos, natūralios, daugelis nešienaujamos.

Apušio ežero ir apyežerio BAST bendras populiacijos dydis regioninio parko specialisto vertinimu yra apie 10 drugių, populiacijos konstatuotos 2 vietose. Auksuotųjų šaškyčių buveinėms grėsmę kelia plintančios avietės, pievinės vingiorykstės, krūminiai builai, reikalingas teritorijos tvarkymas.

Pašilių pelkės BAST rūšies buveinėse mitybiniai augalai yra pavieniai, plinta krūmai, berželiai, pušelės, šaltekšniai.

Kretuono ežero ir jo apylinkių BAST rūšis monitoringo metu nerasta, buveinių būklė bloga, išlikę tik pievų fragmentai, rasti pavieniai mitybiniai augalai.

Žaliosios pievos BAST drugiai stebėti už numatytų transektų ribų, pamiškėje.

Geriausi monitoringo rezultatai Pašilių pelkėje, Labanoro regioniniame parke, Adomiškio pelkėje, Žemaitijos nacionaliniame parke, nedidelė tačiau stabili stebima daug metų populiacija yra Asvejos ežeryne.

Rūšies apsaugos būklė

22 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Auksuotosios šaškytės apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankamai palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas lokaliai			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Populiacijos stabiliaus gausumo			
už BAST	Populiacijos stabiliaus gausumo			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST	Būklė pagrindinėse vietose gera			
už BAST	Būklė patenkinama			
Ateities perspektyvos				
BAST	Geros			
už BAST	Geros			

Rekomendacijos apsaugai

Stebimas tinkamų gyventi plotų sumažėjimas. Įsisavinant apleistas žemes bei naudojant šiuolaikines technologijas daromas tiesioginis poveikis šaškytės buveinėms. Buveinės apauga sumedėjusia augalija. Auksuotosios šaškytės būklė pagerėtų eliminavus minėtus poveikius.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Šios rūšies populiacijų būklei didžiausią neigiamą įtaką turi buveinių natūrali sukcesija - atvirų plotų užaugimas, reikalinga pastovi buveinių priežiūra, dalinis atrankinis šienavimas. Daugelyje tirtų vietų tinkamos auksuotosioms šaškytėms buveinės mažos fragmentais išiterpusiostarp dirbamų laukų ar kultūrinių pievų bei miškų masyvų tinkamų buveinių plotai mažėja dėl užkrūmijomo ir kultūrinių ganyklų augalų ir jų piktžolių įsivešėjimo.

BALTMARGĖ ŠAŠKYTĖ (*Euphydryas maturna* Linnaeus, 1758))

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2012 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Baltmargės šaškytės monitoringas 2012-2013 metais buvo atliekamas 13 BAST teritorijų. 2008 metais monitoringas buvo atliktas 11 BAST teritorijų.

23 lentelė. Baltmargės šaškytės 2008 metais ir 2012 metais atliktų tyrimų rezultatų suvestinė.

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2011-2012 m				Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, transekteje, vnt. (nuo - iki)	Stebėti individai, iš viso, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Adutiškio pelkė	0-1	11	gera	Marius Semaška	54 (25 lizdai)	gera	Irina Jusienė
Babtų-Varluvos miškai	0-1	2	patenkina ma	P.Ivinskis	nevykdyta		
Biržų giria	0-1	1 (vikšrų lizdas 2)	gera	R. Ulinskienė	14	gera	R. Ulinskienė
Būdos - Pravieniškių miškai	0	0	Patenkina ma	P.Ivinskis	nevykdyta		
Gringalių miškas	0	0	Bloga	J. Auglys	0	gera	J. Auglys
Kamanų pelkė	0-1	5 (9 vikšrų lizdai)	gera(blog ėjanti)	V. Grigaliūnas	7 (9 lizdai)	gera	V. Grigaliūnas
Labūnavos miškas	Nepateikti duomenys				0	gera	G. Vaivilavičius
Pagramančio regioninis parkas	0-2	11 (3 vikšrų lizdai)	gera	T. Kalašinskas	2 (3 lizdai)	gera	T. Kalašinskas

Skapagirio miškas	0-1	1 (1 vikšrų lizdas)	gera	R. Ulinskienė	7	gera	R. Ulinskienė
Šimšų miškas	0-1	3	patenkina ma	V. Lopeta	9 (6 lizdai)	gera	D. Pranckūnienė
Taujėnų-Užulėnio miškai	0-1	1 (vikšrų lizdai 2)	Gera-patenkina ma	D. Barčkutė	5	gera	D. Martinavičiūtė
Viliukų miškas	0	0	patenkina ma	J. Auglys	2 (1 lizdas)	gera	J. Auglys
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	0-1	6 (vikšrų lizdai -6)	patenkina ma	R. Vabuolas, A. Balevičiūtė, I. Miknevičius	2 (3 lizdai)	gera	A. Petraška, P. Ivinskis, J. Rimšaitė

Gringalių miško BAST atliekant monitoringą baltmargė šaškytė neaptikta, buveinės degradavusios, medynai sutankėję, mažai atvirų erdvių, užauga mišku, monitoringą atlikęs ekspertas skirtingai įvertina buveines būklę, skirtingų pakartojimų metu. Eksperto nuomone rūšis miške galimai išnykusi, baltmargė šaškytė nerasta ir 2008 metų monitoringo metu. Viliukų miško BAST monitoringo metu baltmargės šaškytės nestebėtos, visoje teritorijoje - uosio medynų mažėjimas, vygdomi plyni kirtimai, atželiančių uosiu jaunuolynų nėra. 2010 metais Viliukų miške atliekant tyrimus (P. Ivinskis) buveinė taip pat buvo įvertinta kaip mažai tinkama rūšiai.

Biržų girios BAST stebėtas 1 drugys suaugėlis ir 2 vikšrų lizdai, sąlygos šiai rūšiai geros, keista, kad kaip ir 2008 m. monitoringo metu labai anksti stebėti vikšrų lizdai.

Kamanų pelkės BAST baltamargių šaškyčių monitoringas vykdytas prie žolių turtingų eglynų bei plačialapių ir mišrių miškų proskynoje įrengto miško kelio. Šių medynų sudėtyje yra paprastųjų ažuolų, drebulių, karpotųjų beržų, baltalksnių, blindžių, pavienių paprastųjų uosiu. Daugiau uosiu auga pomiškyje, pasiekia antrą medyno ardą. Trakas paprastai vidutinio tankumo, pomiškis gausesnis tik proskynose ir aikštelėse. Miško keliu yra retai važinėjama, tačiau pakelės kasmet šienaujamos. Šie miškai įsikūrę ant dumblinų, kuriuos supa pelkėtos įdubos, iš pietų pusės prie jų šliejasi aukštapelkė. Rezervate nevykdoma jokia ūkinė veikla. Rezervato buferinės apsaugos zonoje 300 m iki rezervato nevykdomi plyni kirtimai, medynai čia išretinti atrankiniais kirtimais. Reljefo pažemėjimuose yra tankus griovių tinklas, kuriuose stebima aktyvi bebrų veikla. Daugelis griovių yra pastoviai patvenkti. Teritorijoje augančių uosiukų būklė yra bloga, daugelis vyresnių uosiukų džiūsta. 2008 metų monitoringo metu iš viso buvo rasti 9 lizdai, 7 suaugėliai, 2012 metais monitoringo rezultatai nežymiai blogesni.

Pagramančio regioninio parko BAST monitoringo pirmos apskaitos metu buvo pastebėti 6 individai baltamargių šaškyčių. Antros apskaitos metu buvo pastebėti 5 individai. Registruojant lizdus su vikšrais buvo aptikti 3 lizdai – visuose apskaitos taškuose po vieną. Nors pastebimas uosių džiūvimas, tačiau baltamargių šaškyčių populiacija Pagramančio RP išlieka gyvybinga ir lyginant su 2008 metais vykdytu monitoringu - gausesnė, 2008 metais pastebėta du kartus mažiau lizdų ir individų.

Lyginant 2008 m. ir 2011- 2012 m. tyrimo rezultatus geresni duomenys gauti Žuvinto ir Buktos miško BAST, Pagramančio regioninio parko BAST, kitose teritorijose rezultatai panašūs ar kiek blogesni.

Rūšies apsaugos būklė

24 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Baltmargės šaškytės apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankama i palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST		Nepakankamai palanki		
už BAST		Nepakankamai palanki, trūksta buveinių		
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Gausa stabili			
už BAST	Gausa stabili			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST		Nepakankamai palanki, trūksta jaunų ir brandžių uosynų		
už BAST		Nepakankamai palanki		
Ateities perspektyvos				
BAST	Stabilios			
už BAST		Nepakankamai palankios		

Rekomendacijos apsaugai

Pastaraisiais metais bendra uosynų būklė Lietuvoje yra blogėjanti, daug uosynų iškertama, daug natūraliai džiūsta ir vėliau iškertami dėl uosių ligų. Tačiau pagrindinės baltmargės šaškytės žinomos radavietės išlieka stabilios, rūšis aptinkama. Rūšies apsaugai svarbi uosynų apsauga, miško mozaikiškumo išsaugojimas - kai miško plotai kaitaliojasi su atvirais plotais - natūraliom pievelėmis, kirtimais.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Rūšies būklė priklauso nuo tinkamų buveinių gausos, todėl populiacijos būklei neigiamą įtaką gali turėti uosynų džiūvimas ir išskirtimas.

KRAUJALAKINIS MELSVYS (*Maculinea teleius* (Bergsträsser, 1779))

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2011-2012 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Meškų pievų BAST buveinės būklė skirtingose transekteose nevienoda, pievos degraduojančios arba per anksti šienaujamos, nuganosos, *Sanguisorba* žiedynai menki. Apušio ežero ir apyežerio BAST kraujalakinio melsvio buveinės pradeda degraduoti, apaugti sumedėjusia augalija, usnimis, mažėja mitybinių augalų.

Pagramančio regioniniame parke ir Žaliosios miško BAST didelę įtaką populiacijos gausumui daro buveinių užaugimas sumedėjusia augmenija, bei mažas *Sanguisorba officinallis* procentas.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Kraujalakinio melsvio monitoringas 2011-2012 metais buvo atliekamas 17 BAST teritorijų. 2008 metais monitoringas buvo atliktas 7 BAST teritorijų.

25 lentelė. Kraujalakinio melsvio tyrimų atliktų 2008 m. ir 2011-2012 metais rezultatų suvestinė.

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2011-2012 m				Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, transekteje, vnt. (nuo - iki)	Stebėti individai, iš viso, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Ančios upės slėnis	0-1	4	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Apušio ežeras ir jo apyežerės	0-3	9	Patenkinama -bloga	V. Lopeta	13	Gera	D. Pranckūnienė
Barupės slėniai	0	0	Netinkama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Karšuvos giria	0-1	5	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		

Labūnavos miškas	0	0	-	G. Vaivilavičius	0	-	G. Vaivilavičius
Lužijos ir Tyrų pelkės	0-1	7	Gera	P. Ivinskis	nevykdyta		
Meškų pievos	0-7	15	Gera-patenkinama - bloga	V. Uselis	5	Gera	Vytautas Uselis
Pagramančio regioninis parkas	0-1	4	Gera patenkinama	T. Kalašinskas	2	Gera	T. Kalašinskas
Rietavo miškai	5-10	52	Gera	P.Ivinskis	nevykdyta		
Šaltaičių kaimo apylinkės	0-2	10	Patenkinama	P. Ivinskis	nevykdyta		
Šaltuonos upės slėnis	0-2	12	L.gera	V. Greičius	14	Gera	V. Greičius
Šešuvies upė žemiau Pašešuvio	0-1	1	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Veiviržo ir Šalpės upės	0-2	3	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Veiviržo upės slėnis	0-2	4	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Viešvilės aukštupio pelkynas	0-3	10	Gera	V. Uselis	11	Gera	V. Uselis
Vikšrupio aukštupys	0-1	2	Bloga	P. Ivinskis	nevykdyta		
Žaliosios miškas	0-1	3	Gera	T. Kalašinskas	1	Gera	T. Kalašinskas

Pagal surinktus duomenis galima daryti išvadą, jog *Maculinea teleius* populiacija Pagramančio regioniniame parke bei Žaliosios miške yra nedidelė. Šaltuonos upės slėnyje (LTJUR0011) kraujalakiniai melsviai aptinkami keliose salpinėse pievutėse. Trys jų apleistos ir degraduoja, viena šienaujama ir neintensyviai ganoma. 2011 m. Šaltuonos upės slėnyje (LTJUR0011), apibendrinus trijų atliktų pakartojimų duomenis, buvo suskaičiuota 12 kraujalakinųjų melsvių. Pirmojo pakartojimo metu suskaičiuoti 7, antrojo 3 ir trečiojo 2 drugiai. Monitoringo metu buvo nustatyta, jog žemės ūkio veikla Šaltuonos upės slėnio (LTJUR0011) teritorijoje yra beveik nutrūkusi, tai kelia grėsmę kraujalakinio melsvio išlikimui šioje vietovėje. Vaistinė kraujalakė nyksta, kai pievos užželia medžiais ir krūmais, įsiveši aukštieji žolynai. Hidrologinio režimo savybių pokyčio stebėsenos metu nenustatyta. Norint pagerinti kraujalakinųjų melsvių gyvenamų buveinių

būklę, būtina šalinti atsirandančius sumedėjusius augalus, šienavimo darbus pageidautina atlikti rudenį, nužydėjus vaistiniai kraujalakei, skatinti ekstensyvų galvijų ganymą, pievų netręšti, riboti cheminių priemonių naudojimą.

Bloga padėtis yra Barupės slėnių BAST, kur veša aukšta žolinė augalija, krūmai, ir visoje BAST teritorijoje aptiktas vienas vaistinės kraujalakės kerai, teritorija nebetinkama rūšiai, bloga padėtis yra Vikšrupio aukštupio BAST, kur aptikti pavieniai drugiai, labai mažai mitybinių augalų, šioje teritorijoje pradėti vykdyti tiksliniai gamtotvarkos darbai rūšies būklei pagerinti. Jų efektyvumą parodys keli artimiausių metų tyrimai. Rietavo BAST didelėje teritorijoje kraujalakinis melsvys randamas tik nedideliuose išlikusiuose pievų fragmentuose, tačiau monitoringo metu BAST pakraštyje aptikta gausi populiacija, drėgnoje pievoje įsiterpusioje į agrarinį kraštovaizdį.

Lužijos ir Tyrų pelkės BAST pradėti gamtotvarkos darbai - šienavimas ir nendrių kirtimas gerai paveikė buveinės būklę, pievoje gausu kraujalakės, drugys vidutiniškai gausus, monitoringo metu stebėti ir pavieniai suaugėliai ir vikšrai kraujalakės galvutėse, aptikta negausios *Myrmica* genties skruzdės.

Palyginus 2008 ir 2012 metų tyrimų duomenis BAST teritorijose, gauti rezultatai labai panašūs, tačiau visuose BAST tyrėjai nurodo neigiamus buveinių pokyčius - sąlygojamus pievų naudojimo ypatybių - nenaudojamos pievos užauga krūmais, vyksta augalijos kaita stelbianti kraujalake, o intensyviai naudojamose pievose - buveinei kenkia per ankstyvas šienavimas, nuganymas.

Nei vienoje iš BAST nebuvo atliekama *Myrmica* skruzdėlynų apskaita, kuris yra neprivalomas bet rekomenduotinas tyrimų parametras. Rekomenduojame atlikti skruzdėlynų apskaitą buveinėse, kuriose buvo vykdomi gamtotvarkos darbai, bet rūšies gausumas išlieka mažas, taip pat pastebėjus kraujalakinio melsvio populiacijos mažėjimą ir buveinės pokyčius.

Rūšies apsaugos būklė nepakankamai gera. Visose teritorijose reikalingi buveinės tvarkymo darbai.

26 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Kraujalakinio melsvio apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankama i palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas lokaliai			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos pavienės naujos buveinės			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST		Labai kintanti		
už BAST		Labai kintanti		
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST	Būklė pagrindinėse vietose patenkinama.			
už BAST	Būklė patenkinama			
Ateities perspektyvos				
BAST	Geros	Buveinėms kintant nepakankamai palanki		
už BAST	Geros, daug tinkamų veisimuisi vietų	Buveinėms kintant nepakankamai palanki		

Rekomendacijos apsaugai BAST teritorijose būtini tiksliniai gamtotvarkos darbai.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Tiek intensyvus ūkininkavimas, tiek visiškai ūkinės veiklos nutraukimas neigiamai veikia rūšies būklę. Anksti ir kels kartus per vasarą šienaujant pievas nupjaunamos kraujalakės, kurios atole nespėja užauginti naujų žiedynų, nupjaunami žiedynai su kraujalakinio melsvio vikšrais. Nevykdant ūkinės veiklos pasikeičia pievų augalijos sudėtis, kraujalakės nustelbiamos kitų augalų, pievos užauga krūmais. Sukcesijos procesai vyksta greitai, nes beveik visos kraujalakinio melsvio buveinės yra intensyvaus ūkininkavimo plotų

kaimynystėje, todėl čia patenka iš laukų ir trąšų kas pagreitina buveinės sukcesiją. Intensyvaus ūkininkavimo kaimynystėje buveinės gali veikti ir čia patekę augalų apsaugos produktų likučiai, todėl pievose vietoj jautresnių natūralių drėgnų pievų augalų įsigali mažiau jautrūs cheminiam poveikiui ruderaliniai augalai.

Nustojus ūkininkauti buveinės greitai degradoja, to pavyzdys Barupės, Vikšrupio BAST.

Todėl visose kraujalakinio melsvio buveinėse reikalingos savalaikės gamtotvarkos priemonės - šienavimas rugpjūčio antroje pusėje, krūmų iškirtimas.

DVIJUOSTĖ NENDRIADUSĖ (*Graphoderus bilineatus* (De Geer, 1774))

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2012-2013 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Dvijuostės nendriadusės monitoringas 2012-2013 metais buvo numatomas atlikti 11 BAST teritorijų. 2008 metais monitoringas buvo numatytas atlikti 7 teritorijose.

Nuoseklus ir didelę dalį BAST apimantis tyrimas atliktas Labanoro regioninio parko BAST, 2012 metais tyrimas atliktas 15 ežerų, iš jų yra 4 ežerai, kuriuose 2012 metais tyrimas atliktas pirmą kartą, trijuose iš jų dvijuostė nendriadusė neaptikta, Minėlio ežerė aptikti 6 individai. Penkiolikoje ežerų Labanoro regioninio parko BAST, kuriuose tyrimai buvo atlikti 2008 metais, 2012 metais tyrimai nebuvo atliekami. 2008 metais buvo ištirti 25 ežerai, kurių bendros charakteristikos įvertintos kaip tinkamos rūšiai gyventi. 2008 metais dvijuostė nendriadusė rasta 14 ežerų. Dažniausiai rasta po 1-2 individus, Ilgio ežere rasti 6 individai, Šeškinėlio – 8, Juodynėlio – 10 individų. Didžiausia populiacija registruota Lydekėlio ežere – čia konstatuoti net 32 individai. 2012 metais Juodynėlio ežere dvijuostė nendriadusė nebuvo rasta, šiame ežere būtina tęsti tyrimus, norint nustatyti gausumo tendencijas. 2012 metais nebuvo rasta nendriadusių ir Šeškinėlio ežere, kuris 2008 metais pasižymėjo šios rūšies gausa, šiame ežere taip pat būtina tęsti tyrimus, taip pat neaptiktas vabalas Arkliašudžio, Lydekio ir Blusinės ežeruose, Tramio ežeruose. Tačiau 2012 metais aptiktas Ešerinio ežere, kuriame 2008 metais nebuvo konstatuota rūšis. Lyginant su 2008 metais gausumas ženkliai sumažėjęs, tačiau daryti išvadas apie sąlygų pablogėjimą negalima, tai gali būti atsitiktinis rezultatas, arba natūralus gausumo svyravimas.

2012 metais negauti tyrimo duomenys iš Takų rajone esančių ežerų Akies, Bitiškių, Širmuko.

Paršežerio-Lūksto pelkių komplekso BAST dvijuostė nendriadusė neaptikta 2008 metais, o 2012 metais aptiktas 1 individas.

Atliekant dvijuostės nendriadusės tyrimus BAST Žemaitijos nacionalinis parkas, Juodlės BAST aptiktos kitos panašios į dvijuostę nendriadusę *Graphoderus* genties rūšys, o dvijuostė nendriadusė nekonstatuota,

tačiau šiose BAST aptiktos plačiosios dusios (*Dytiscus latissimus*), taigi šiose teritorijose rekomenduojama atlikti ir plačiosios dusios monitoringą. Dukstynos miške dvijuostė nendriadusė neaptikta, aptiktos kitos *Graphoderus* rūšys, tyrimų metu aptikta Europos Bendrijos svarbos varliagyvių rūšis - skiauterėtieji tritonai (*Triturus cristatus*).

27 lentelė. Dvijuostės nendriadusės tyrimų vykdytų 2008 metais ir 2012 -2013 metais rezultatų suvestinė.

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2012-2013 m				Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, gaudyklėje, vnt. (nuo - iki)	Stebėti individai, iš viso, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Akies ežeras ir apyežerės	Nepateikti duomenys				9		A. Kriaučiūnienė
Asvejos ežerynas	0-2	3	Gera	J. Janulytė	6		K. Matulionytė
Bitiškių ežeras	Nepateikti duomenys				9		A. Kriaučiūnienė
Dukstynos miškas	0	0	Patenkinama	P. Ivinskis	nevykdyta		
Juodlės miškas	0	0	Patenkinama	P. Ivinskis	nevykdyta		
Labanoro regioninis parkas	0-1	11	Gera	A. Aliukonis, G. Grašytė	70		A. Aliukonis
Paršežerio-Lūksto pelkių kompleksas	0-1	1	0	L. Novikas	0		Laurynas Novikas
Širmuko ežeras	Nepateikti duomenys				6		A. Kriaučiūnienė
Šventosios senvagės	0-4	7	Patenkinama	P. Ivinskis	nevykdyta		
Šventosios upės slėnio pievos	0-1	2	Patenkinama	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdyta		
Žemaitijos nacionalinis parkas	0	0	Gera	P. Ivinskis	nevykdyta		

28 lentelė. Labanoro regioninio parko dvijuostės nendriadusės monitoringo 2008 ir 2012 metų rezultatų suvestinė

Ežero pavadinimas	Sugauta individų, vnt. 2008 metais	Sugauta individų, vnt., 2012 metais
Kanio ežeras	1 s	Nedarytas monitoringas
Vadokšno ežeras	0	Nedarytas monitoringas
Ešerinio ežeras prie Pašerinės kaimo	0	2
Tramio ežeras	1	0
Žiotelės ežeras	0	Nedarytas monitoringas
Urkiio ežeras	2	Nedarytas monitoringas
Aldikio ežeras	1	Nedarytas monitoringas
Ežeras Pažemio kraštovaizdžio draustinis	0	Nedarytas monitoringas
Dumblio ežeras	0	Nedarytas monitoringas
Ešerinio II ežeras Ešerinio II telmologinis draustinis	1	1
Krakinio ežeras	0	Nedarytas monitoringas
Varliniuko ežeras	1 i	Nedarytas monitoringas
Juodynėlio ežeras	10	0
Ilgio ežeras Snieginio telmologinis draustinis	0	Nedarytas monitoringas
Šeškinėlio ežeras	8	0
Balto ežeras	0	Nedarytas monitoringas
Blusinės ežeras	3	0
Lakajos ežeras	0	Nedarytas monitoringas
Lydekio ežeras	2	0
Lydekėlio ežeras	32	2
Liedaičio ežeras	0	Nedarytas monitoringas
Kurtinėlio ežeras	0	Nedarytas monitoringas

Ilgio ežeras Švenčionių r.	6	Nedarytas monitoringas
Arklišūdžio ežeras	1	0
Ešerinio ežeras Kanio raisto botaninis draustinis	1	1
Minėlio ežeras	Nedarytas monitoringas	6
Karosinėlio	Nedarytas monitoringas	0
Miruolio ežeras	Nedarytas monitoringas	0
Plyno ežeras	Nedarytas monitoringas	0

Rūšies apsaugos būklė

Rūšies apsaugos būklė įvertinta remiantis tiek ankstesnių metų fragmentiškais duomenimis, tiek 2008, 2012-2013 metų rūšies monitoringo metu surinkta medžiaga.

29 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Dvijuostės nendriadusės apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankamai palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas plitimas			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Gausa stabili			
už BAST	Gausa stabili			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST	-būklė pagrindinėse vietose gera			
už BAST	-būklė gera			
Ateities perspektyvos				

BAST	Geros			
už BAST	Geros, daug tinkamų veisimuisi vietų			

Dvijuostės nendriadusės apsaugos būklė BAST yra

palanki, nes:

- populiacijos gausa stabili;
- rasta 4 iš aštuonių BAST, kuriuose buvo vykdomas tyrimas.
- dabartinės populiacijos vystymosi tendencijos nepranašauja rūšies būklės blogėjimo, intensyveįant tyrimams randamos naujos buveinės.

Dvijuostės nendriadusės apsaugos būklė už rūšies apsaugai išskirtų BAST ribų yra

palanki dėl tų pačių priežasčių kaip ir BAST. Gyvybingos populiacijos randamos keletose vietų už BAST ribų.

Rekomendacijos apsaugai

Saugoti vandens telkinius nuo taršos, pakrantes nuo per didelio užželimo aukšta žoline augalija, krūmais, esamo hidrologinio režimo apsauga, kai kuriuose teritorijose galima taikyti technines priemones buveinės būklės pagerinimui, tokias kaip vandens telkinių praplėtimas, tačiau šias priemones rekomenduojama taikyti, tik kai buveinės būklė stipriai pakitusi.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Buveinės būklę gali neigiamai įtakoti vandens telkinių tarša, per didelis užaugimas vandens augalais ir to sąlygojamas vandens telkinio užpelkėjimas ir išdžiūvimas, tai ypač pavojinga mažiems vandens telkiniams.

PLAČIOJI DUSIA (*Dytiscus latissimus* Linnaeus, 1758)

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2012-2013 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Plačiosios dusios monitoringas 2012 metais buvo atliekamas 7 BAST teritorijų. 2008 metais monitoringas buvo atliktas 4 teritorijose. Ilgašilio BAST plačioji dusia nebuvo aptikta tiek 2008, tiek 2012 metais, didesnis gausumas plačiosios dusios konstatuotas 2012 metais Rūžo ežero BAST. Didesnis plačiosios dusios gausumas nustatytas Labanoro regioninio parko BAST. Dirvonų ežerėlių ir pelkių BAST plačioji dusia neaptikta, nors buvo paieškai buvo panaudota 30 gaudyklių. Žuvinto ežero ir Buktos miško BAST tyrimus atliko ir biosferos rezervato specialistai ir 2013 metais GTC specialistai, gauti panašūs rezultatai.

Dviejose BAST teritorijose - Juodlės BAST ir Žemaitijos nacionalinio parko BAST atliekant dvijuostės nendriadusės tyrimus buvo aptikta ir plačioji dusia. Rekomenduojame ateityje šiose teritorijose vykdyti plačiosios dusios tyrimus.

30 lentelė. Plačiosios dusios 2008 m. ir 2012-2013 metais vykdytų tyrimų rezultatų apžvalga.

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2012-2013 m				Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, gaudyklėje, vnt. (nuo - iki)	Stebėti individai, iš viso, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Asvejos ežerynas	0-2	6	Gera	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	neatlikta		
Dirvonų ežerėliai ir pelkės	0	0	Gera	D. Barčkutė	2	Gera	Diana Martinavičiūtė
Ilgašilis	0	0	-	D. Norkūnienė	0	Patenkinama	Daiva Norkūnienė
Labanoro regioninis parkas	0-1	9	Gera-patenkinama	A. Aliukonis, G. Grašytė	23		A. Aliukonis
Rūžo ežeras	0-4	15	Patenkinama	B. Šablevičius, T. Masiulis, A. Survilaitė	4	Gera	Bronius Šablevičius

Šventosios senvagės	0	0	Patenkinama	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	neatlikta
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	0-2	4	Patenkinama	R. Vabuolas	neatlikta
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	0-1	2	Gera	P. Ivinskis	neatlikta

Rūšies apsaugos būklė

Rūšies apsaugos būklė įvertinta remiantis tiek ankstesnių metų fragmentiškais duomenimis, tiek paskutinių metų rūšies monitoringo metu surinkta medžiaga.

Pastaraisiais metais suintensyvėjus tyrimams ir taikant pažangią metodiką gaunami vis nauji rezultatai. Šie duomenys dar nepakankami objektyviam plačiosios dusios apsaugos būklės įvertinimui. Tačiau gauti rezultatai yra džiuginantys, nes tiek faktų apie šios rūšies paplitimą ir gausumą, kiek surinkta monitoringo vykdymo metu, nebuvo per visą rūšies tyrimo istoriją šalyje.

31 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Plačiosios dusios apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankamai palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas plitimas			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Gausa stabili			
už BAST	Gausa stabili			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST	Būklė pagrindinėse vietose gera			
už BAST	Būklė gera			
Ateities perspektyvos				
BAST	Geros			

už BAST	Geros, daug tinkamų veisimuisi vietų			
----------------	---	--	--	--

Plačiosios dusios apsaugos būklė BAST yra

palanki, nes: populiacijos gausa stabili; randama trijose iš keturių rūšies apsaugai išskirtų BAST; dabartinės populiacijos vystymosi tendencijos nepranašauja rūšies būklės blogėjimo, intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės.

Plačiosios dusios apsaugos būklė už rūšies apsaugai išskirtų BAST ribų yra

palanki dėl tų pačių priežasčių kaip ir BAST. Gyvybingos populiacijos randamos keliose vietose už BAST ribų.

Rekomendacijos apsaugai

Plačiosios dusios apsaugai galioja bendros vandenų apsaugos taisyklės. Dideliuose ežeruose telkiniuose didesnių grėsmių rūšiai nėra, pastaruoju metu plačioji dusia randama ir mažesniuose vandens telkiniuose jų užaugimas, išsausėjimas gali turėti neigiamą poveikį buveinei.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Šio metu jokio tikėtino poveikio rūšiai tiek natūralaus tiek antropogeninio nestebima.

NIŪRASPALVIS AUKSAVABALIS (*Osmoderma eremita* (Scopoli, 1763))

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2011-2013 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Daugėlyje radaviečių drevėti medžiai apsupti gausiu pomiškių, kas sudaro nepalankias sąlygas rūšiai. Monitoringo metu atlikus buveinės apžiūra rekomenduojami tvarkymo darbai praretinant traką (Dūkštų ąžuolyne ir Dūkštos upės slėnyje, Saločio ežero saloje, Gringalių miške).

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Niūriaspalvio auksavabalio monitoringas 2011-2013 metais buvo atliekamas 17 BAST teritorijų. 2008 metais monitoringas buvo atliktas 11 teritorijose. Visose teritorijose buvo stebimi tik lervų veikos požymiai ir imago liekanos. Labai išsamus tyrimas atliktas Dūkštų ąžuolyne ir Dūkštos upės slėnyje, pateikta išsami ataskaita (pridedama prieduose), kur sužymėti visi potencialūs tinkami medžiai, aprašyta jų būklė, pateikta informatyvi kartografinė medžiaga. Nors šio tyrimo metu teritorijoje aptikta daugiau potencialiai tinkamų niūriaspalviui auksavabaliui medžių, teritorijoje auksavabalių buveinių kokybė išlieka bloga, medyne stipriai suvešėjęs trakas, kuris sudaro kliūtis vabalo migracijai, užtamsina buveines. Rekomenduojama šalinti traką, atlikti retinimą aplinkui žinomus potencialius medžius, išsaugoti nuo kirtimų drevėtus medžius.

32 lentelė. Niūriaspalvio auksavabalio tyrimų atliktų 2008 m. ir 2011-2013m. rezultatų suvestinė

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2011-2013 m			Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, Veiklos pėdsakai, vnt. (medžių skaičius), E - ekskrementai, IL - imago liekanos	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Dūkštų ąžuolynas ir Dūkštos upės slėnis	13 (E)	3	A. Jerofanovas	5	gera	Giedrius Švitra, Saulius Pupininkas

Didžiagirio miškas	nevykdyta			Veiklos pėdsakų nerasta	bloga	Bronius Šablevičius, Tautgirdas Masiulis, Asta Survilaitė
Gringalių miškas	1 (E)	2-4	J. Auglys	Yra veiklos pėdsakų	patenkina ma	Julius Auglys
Kaukinės miškas	11 (E)	3	P. Ivinskis	nevykdyta		
Kauno ažuolynas	9	0	A. Meržijevskis	Gausūs veiklos pėdsakai	gera	Giedrius Vaivilavičius, Povilas Vitkauskas
Kauno ažuolynas	2 (E)	0	G. Vaivilavičius, P. Vitkauskas			
Kauno marios	1 (E)	2	G. Vaivilavičius, R. Ferencas, P. Vitkauskas	Gausūs veiklos pėdsakai	patenkina ma	Giedrius Vaivilavičius, Povilas Vitkauskas
Lapainios slėnis	1 (E)	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdyta		
Metelių regioninis parkas	1 (E)	Patenkina ma	P. Ivinskis	nevykdyta		
Neries upės šlaitas Verkiams	nevykdyta			Veiklos pėdsakų nerasta	gera	Jolanta Rimšaitė
Punios šilas	2 (E)	Gera	Ž. Preikša	Yra veiklos pėdsakų	gera	Žydrūnas Preikša
Romainių ažuolynas	0	Gera	P. Ivinskis, A. Meržijevskis	nevykdyta		
Rūdgirių pelkė	0	Netinkama	P. Ivinskis, Ž. Preikša	nevykdyta		
Saločio ežeras	1 (E)	4	I. Jusienė	1	bloga	Irina Jusienė
Strėvininkų miškas	0	3	P. Ivinskis	nevykdyta		

Vaiguvos miškas	1 (E)	1-2-3	G. Vaivilavičius	Gausūs veiklos pėdsakai	patenkina ma	Giedrius Vaivilavičius
Varnikų miškas	Nepateikti duomenys			Gausūs veiklos pėdsakai	gera	Anželika Kriaučiūnienė
Vidzgirio miškas	1 (IL), 3 (E)	2-3	R. Vabuolas	2 ind. liekanos	gera	Antanas Petraška
Žaliosios kaimo apylinkės	3(E)	Patenkina ma	P. Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdyta		

Daugėlyje BAST 2011 metais rasta mažiau veiklos pėdsakų palyginus su 2008 metais. Rekomenduojame tolesnius tyrimus vykdyti naudojant nauja, patobulinta metodiką.

Rūdgirių BAST tyrimus atliko NKRP d specialistas Ž.Preikša, nepriklausomus tyrimus atliko P.Ivinskis, abiejų tyrėjų nuomone - Rūdgirių BAST nėra tinkamų niūriaspalvio auksavabaliui buveinių.

Rūšies apsaugos būklė

33 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Niūriaspalvio auksavabaliu apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankamai palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas plitimas dėka tyrimų plėtos			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST		Nepakankamai palanki,		
už BAST				Nežinoma
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST		Nepakankamai palanki		

už BAST		būklė patenkinama		
Ateities perspektyvos				
BAST		patenkinamos		
už BAST		patenkinamos		

Rūšies apsaugos būklė - patenkinama.

Rekomendacijos apsaugai

Rūšies apsaugai svarbu inventorizuoti ir išsaugoti drevėtus plačialapius medžius: ąžuolus, klevus, liepas, tuopas. Esamose žinomose buveinėse, saugomose teritorijose atlikti tvarkymo darbus, prašviesinant pomiškį, atveriat pavienius drevėtus medžius ir medžių guotus. Šalyje atlikti rūšies inventorizaciją naudojant naujausius šiuolaikinius metodus (žr. Metodikos skyrių).

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Rūšies būklę labiausiai įtakoja pomiškio išbujojimas ir buveinės užtamsinimas. Tai būdinga didžiajai daugumai BAST teritorijų. Labai svarbus veiksnys buveinės (apgyvendinto, drevėto medžio) fizinis sunaikinimas. Kauno Vytauto parke ir ąžuolyne kasmet 1-2 medžiai, kuriuose gyvena niūraspalviai auksavabaliai, dėl grėsmės lankytojams yra pašalinami. Tai žymus poveikis populiacijai.

Kadangi daugelyje BAST niūraspalvis auksavabalis apsigyvenęs viename ar keliuose medžiuose, tad natūralus medžio išvirtimas ar fizinis pašalinimas tame BAST gali būti lemiamas.

PURPURINIS PLOKŠČIAVABALIS (*Cucujus cinnaberinus* (Scopoli, 1763))

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2011-2013 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Purpurinio plokščiaavabaliu monitoringas 2011-2012 metais buvo atliekamas 6 BAST teritorijų. 2008 metais monitoringas buvo numatytas atlikti taip pat 6 teritorijose, negauti duomenys iš Kauno marių BAST. Visų tirtų vietų būklė patenkinama, bet stabili, neblogėjanti. Kaukinės miške purpurinis plokščiaavabalis nebuvo aptiktas 2008 metais, tačiau aptiktas 2011 metais.

34 lentelė. Purpurinio plokščiaavabaliu tyrimų atliktų 2008 m. ir 2011-2012 metais rezultatų apžvalga.

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2011-2012 m			Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, vnt. (L - lervos, I suaugėliai)	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Dūkštų ažuolynas ir Dūkštos upės slėnis	11 (L)	2	A. Jefanovas	21	Patenkinama	Giedrius Švitra
Jiesios upė ir jos slėniai	1 (I), 1 (L)	3	G. Vaivilavičius, P. Vitkauskas	6	Patenkinama	Giedrius Vaivilavičius
Kamšos miškas	9 (L)	3	G. Vaivilavičius, P. Vitkauskas	7	Patenkinama	Giedrius Vaivilavičius
Kaukinės miškas	1 (I)	3	T. Špiliauskas	0	Patenkinama	Talvydas Špiliauskas
Kauno marios	Nepateikti duomenys					

Strėvininkų miškas	5 (L)	2	G. Vaivilavičius	3	Patenkinama	Giedrius Vaivilavičius
--------------------	-------	---	------------------	---	-------------	------------------------

Rūšies apsaugos būklė

35 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Purpurinio plokščiavabalio apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankamai palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas plitimas			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Gausa stabili			
už BAST	Gausa stabili			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST		Daugumos teritorijų būklė patenkinama		
už BAST		Būklė patenkinama		
Ateities perspektyvos				
BAST		Patenkinamos		
už BAST		Patenkinamos		

Rūšies apsaugos būklė - patenkinama

Purpurinio plokščiavabalio apsaugos būklė BAST yra palanki, nes:

- populiacijos gausa stabili;
- dabartinės populiacijos vystymosi tendencijos nepranašauja rūšies būklės blogėjimo, intensyvějant tyrimams randamos naujos buveinės.

Purpurinio plokščiavabalio apsaugos būklė už rūšies apsaugai išskirtų BAST ribų yra palanki dėl tų pačių priežasčių kaip ir BAST. Vabalai aptinkami ir už BAST ribų.

Rekomendacijos apsaugai

Rūšies apsaugai svarbu žinomose radavietėse išsaugoti nuvirtusius stovinčius lapuočius, nenužievinti paliktų medžių. Užtikrinti tinkamų buveinių rotacija išsaugant potencialius džiūstančius lapuočius.

Radavietėse vengti sanitarinių kirtimų, lapuočių vejovartų šalinimo.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Didžiausią neigiamą poveikį rūšies buveinei turi miškų tvarkymo darbai, kai iš miškų šalinamos išvartos, džiūstantys lapuočiai, sanitariniai kirtimai, individų išvežimas su nukirstais medžiais iš miško. Nežymų poveikį turi natūralūs priešai - geniniai pauksčiai.

ŠNEIDERIO KIRMVABALIS (*Boros schneideri* (Panzer, 1795))

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2011-2013 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Šneiderio kirmvabalio monitoringas 2011-2013 metais buvo atliekamas 10 BAST teritorijų. 2008 metais monitoringas buvo atliktas 4 teritorijose. Aukštaitijos nacionalinio parko BAST tyrimo vietos Kamčiatkos miško būklė yra gera, tačiau šiame BAST nedaug yra tokių palankių vietų šneiderio kirmvabaliui, dėl sausuolių šalinimo iš miškų, nors teritoriją sudaro dideli pušynų masyvai, tinkamų plotų šiai rūšiai nėra daug.

Šereitlaukio miško BAST taip pat intensyviai šalinamos džiūstančios pušys, negausų tinkamų buveinių ir Karšuvos girioje, Laukėsoje ir Šimonių girioje. Tačiau šie dideli miškų masyvai visumoje yra palankūs rūšiai išgyventi ir plisti.

Nauja šneiderio kirmvabalio radavietė aptikta 2012 metais Gelednės miško BAST, atliekant Manerheimo grynuoko monitoringą. Rekomenduojame šioje teritorijoje vykdyti tolesnius tyrimus.

Papildyta tyrimų metodika (žr. skyrių Medžiaga ir metodika), rekomenduojama sumažinti tyrimų pakartojimus iki vieno karto, aptikus lervas, toliau lervų apskaitos tyrimo plote nevykdyti, apsiriboti tik buveinės tyrimu. Šie papildymai padės geriau apsaugoti radavietės tyrimų metu.

36 lentelė. Šneiderio kirmvabalio tyrimų atliktų 2008 m. ir 2011-2013 m. rezultatų suvestinė.

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2011-2013 m			Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, vnt L - lervos, I suaugėliai	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt L - lervos, I suaugėliai	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Asvejos ežerynas	2 L	Patenkinama	P. Ivinskis	nevykdyta		
Aukštaitijos nacionalinis parkas	3 L	Gera	P. Ivinskis	nevykdyta		
Čepkelių pelkė	144 L	Patenkinama		39	Patenkinama	Evaldas Klimavičius
Dainavos giria	47 (I)	1-2	V. Slavickas	81	Gera	V. Karalius
Karšuvos giria	1 L	Patenkinama - Bloga	P. Ivinskis	nevykdyta		
Labanoro regioninis parkas	61 L	Gera- Patekinama	A. Aliukonis	44	Patenkinama	Audrius Aliukonis
Laukesa I	1 L	Patenkinama - Bloga	P. Ivinskis	nevykdyta		
Šereitlaukio miškas	8 L	Bloga- Netinkama	P. Ivinskis	nevykdyta		
Šimonių giria	1 L	Patenkinama	P. Ivinskis	nevykdyta		
Viešvilės aukštupio pelkynas	10 L	Patenkinama	V. Uselis, D. Brazauskas	8	Patenkinama	V. Uselis

Rūšies apsaugos būklė

37 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Šneiderio kirmvabalio apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankama i palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas plitimas del tyrimų plėtros			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės			

Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Gausa stabili			
už BAST	Gausa stabili			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST		Daugumos teritorijų būklė patenkinama		
už BAST		būklė patenkinama		
Ateities perspektyvos				
BAST		Nepakankamai palankios dėl intensyvaus ūkininkavimo miškuose		
už BAST		Nepakankamai palankios dėl intensyvaus ūkininkavimo miškuose		

Rekomendacijos apsaugai

Sanitariniai kirtimai yra pagrindinė rūšies mažėjimo priežastis. Ypač tai aktualu intensyvaus ūkininkavimo miškuose. Nudžiūvę medžiai daugiausia sunaudojami malkoms, tad rūšies gyvenamose teritorijose sanitariniai medžių kirtimai galėtų būti atliekami kai medžių žievė atšokusi ar jau nukritusi.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Didžiausią neigiamą poveikį rūšies buveinei turi miškų tvarkymo darbai, sanitariniai kirtimai. Sausuolių kirtimai labai intensyviai vykdomi tiek privačiuose, tiek valstybiniuose miškuose.

MANERHEIMO GRYBINUKAS (*Oxyporus manneirheimii* Gyll.)

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2012 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtame BAST.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Manerheimo grybinuko monitoringas 2012 metais buvo atliekamas 1 BAST teritorijoje - Gelednės miške, ankstesniais metais monitoringas nebuvo atliekamas. Buvo patikrinta apie 50 grybų vaisiakūnių (dauguma ūmedžių *Russula* sp.), tačiau vabalo neaptikta. Duomenų iš kitų tyrėjų apie šią rūšį pastaraisiais metais nebuvo.

38 lentelė. Manerheimo grybinuko tyrimų atliktų 2012 metais suvestinė.

Teritorija	Monitoringo vykdymo metai	Stebėti individai Iš viso	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Gelednės miškas	2012	0	1	P. Ivinskis, J. Rimšaitė

Rūšies apsaugos būklė

39 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas

Vertinami parametrai	Manerheimo grybinuko apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankama i palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST				Nežinomos
už BAST				Nežinomos
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST				Nėra duomenų
už BAST				Nėra duomenų
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				

BAST				Teritorijos būklė gera ir labai gera
už BAST				Yra daug tinkamų buveinių
Ateities perspektyvos				
BAST				Nežinoma
už BAST				Nežinoma

Rekomendacijos apsaugai

Šios rūšies vabalai maitinasi grybų vaisiakūniuose gyvenančiais vabzdžiais, suaugėliai sutinkami grybų vaisiakūniuose. Šiuo metu Lietuvoje situacija šiai rūšiai yra palanki. Daugelis grybinuko ekologijos aspektų nežinomi. Rūšis reta visame areale.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis nežinomas. Lietuvoje daug tinkamų rūšiai buveinių. Duomenų apie rūšies poreikius ir grėsmes buveinei trūksta dėl natūralaus rūšies retumo ir specifinio gyvenimo būdo.

PLEIŠTINĖ SKĖTĖ (*Ophiogomphus cecilia* (Fourcroy, 1785))

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2012 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Pleištinės skėtės monitoringas 2011-2013 metais buvo atliekamas 29 BAST teritorijose, 2008 metais monitoringas buvo atliktas 13 teritorijų. Daugelyje teritorijų rūšies buveinių būklė gera ir patenkinama, gausumas didelis. Ryškūs neigiami pokyčiai pastebėti lyginant 2008 ir 2012 metų tyrimų rezultatus Dukstynos miško BAST, čia registruotas daugiau kaip 20 kartų mažesnis rūšies gausumas.

Didžiausias pleištinės skėtės gausumas 2012 metais registruotas Neries upėje, Dubysos upėje žemiau Lyduvėnų, Šventosios upėje žemiau Andrioniškio.

40 lentelė. Pleištinės skėtės tyrimų atliktų 2008 ir 2012 metais rezultatų suvestinė

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2012 m				Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, transekteje, vnt. (nuo - iki)	Stebėti individai, iš viso, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Dubysos upė žemiau Lyduvėnų	0-3	21	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Dukstynos miškas	0-1	1	Patenkinama	D. Barčkutė, R. Rutkauskienė	22	gera	Diana Martinavičiūtė
Dūkštų ažuolynas ir Dūkštos upės slėnis	0-1	3	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Jūros upė žemiau Tauragės	0	0	Patenkinama	D. Brazauskas	nevykdyta		
Jusinės upė	0-5	37 imago, 7 išnaros	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		

Labanoro regioninis parkas	0-2	6 imago	L. gera	A. Aliukonis, G. Grašytė	6	gera	Audrius Aliukonis
Merkio upė	0-2	16	Gera	P.Ivinskis	nevykdyta		
Minijos upė (dalis, esanti Plungės-Kretingos raj.)	0-1	1	Patenkina ma	P.Ivinskis	nevykdyta		
Minijos upė (dalis, esanti regioninio parko ribose)	0-1	2	Patenkina ma	P.Ivinskis	nevykdyta		
Minijos upė (dalis, esanti Šilutės raj. (aukščiau Nemuno deltos RP ribos) ir Klaipėdos raj.)	0-1	2	Patenkina ma	P.Ivinskis	nevykdyta		
Nemuno kilpos	0-5	16	Gera-Patenkina ma	P.Ivinskis	nevykdyta		
Neries upė (dalis, esanti Jonavos raj., Kauno raj., Kauno m.)					nevykdyta		
Neries upė (dalis, esanti Verkių RP)	Nepateikta				184	gera	J. Rimšaitė
Neries upė (dalis, esanti Vilniaus m., žemiau Verkių RP ribos, Vilniaus raj., žemiau Vilniaus m. ribos, Trakų raj., Širvintų raj., Kaišiadorių raj.)		35 (išnaros)	Gera-patenkina ma	A. Jefanovas	nevykdyta		
Riešės upės slėnis	nepateikta				22	Gera	J. Rimšaitė
Rietavo miškai	0-1	3	Patenkina ma	P.Ivinskis	nevykdyta		
Siesarties upė ir jos slėnis	0-6	8	Patenkina ma - bloga	D. Barčkutė, R. Rutkauskienė	4	Patenkina ma	D.Martinavičiūtė
Spenglos upė ir jos slėnis		13 (išnaros),	Patenkina ma	E. Klimavičius	nevykdyta		

Šešuvies upė žemiau Pašešuvio	0	0	Patenkinama	V. Uselis	0	Nepatenkinama	V. Uselis
Škilių ežerų apylinkės	1-3	15	Patenkinama	T. Špiliauskas	nevykdyta		
Šventosios upė žemiau Andrioniškio (dalis aukščiau Širvintos upės žiočių)	0-5	42 išnaros 9 imago	Gera- bloga	D. Barčkutė, R. Rutkauskienė	nevykdyta		
Šventosios upė žemiau Andrioniškio (dalis žemiau Širvintos upės žiočių)		120 (išnaros), 1 imago	gera	A. Jefanovas	1430	gera	Dalius Dapkus
Šventosios upės slėnio pievos	0-1	1 imago	gera	D. Barčkutė, R. Rutkauskienė	46	gera	Diana Martinavičiūtė
Veiviržo ir Šalpės upės	0-4	18 imago	Gera- Patenkinama	M. Jankauskienė, S. Kvašinskis	61	gera	Robertas Kubilius
Veiviržo upės slėnis	0-1	7	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Verknės vidurupys	0-3	13 imago	Gera	T. Špiliauskas	19	gera	T. Špiliauskas
Viešvilės aukštupio pelkynas	0-1	1	Patenkinama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Žeimenos upė (upės dalis aukščiau Meros upės žiočių)	0-2	5 imago	L.gera	A. Aliukonis, G. Grašytė	3	gera	A. Aliukonis
Žeimenos upė (upės dalis žemiau Meros upės žiočių)	0-1	5 imago	L.gera	J. Janulytė	7	gera	K. Matulionytė

Rūšies apsaugos būklė

41 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas

Vertinami parametrai	Pleištinės skėtės apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankama i palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas plitimas			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Gausa stabili			
už BAST	Gausa stabili			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST	Būklė pagrindinėse vietose gera			
už BAST	Būklė gera			
Ateities perspektyvos				
BAST	Geros			
už BAST	Geros, daug tinkamų veisimuisi vietų			

Rekomendacijos apsaugai

Rūšies apsaugai svarbu išsaugoti upių hidrologinį režimą, netvenkti upių, neleisti užželti upių pakrančių pievoms, kurios yra pleištinės skėtės maitinimosi vietos. Svarbu apsaugoti upes nuo taršos.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Didžiausią grėsmę rūšies buveinėms kelia natūralios ir dirbtinės patvankos, užtvankos ir to pasekmė - dugno dumblijimas.

ŠARVUOTOJI SKĖTĖ (*Leucorrhinia pectoralis* (Charpentier, 1825))

Monitoringo duomenų analizė apima originalius duomenis, surinktus BAST bei už BAST ribų, surinktų duomenų suvestines, duomenų analizės būdų aprašymą, informaciją apie buveinės savybių pokyčio įvertinimą, populiacijos gausos pokyčių ir būklės aptarimą, rūšies apsaugos būklės įvertinimą bei rekomendacijas apsaugai (pateikiama žemiau).

Buveinės savybių pokyčio įvertinimas. Buveinės savybių pokytis vertinamas, atsižvelgiant tik į stebėtojų pateiktus duomenis. 2012 metais buvo atliktas visų, metodikose numatytų vietos savybių išsaugojimo laipsnio vertinimas rūšies apsaugai išskirtose BAST.

Populiacijos gausumas ir paplitimas

Šarvuotosios skėtės monitoringas 2012-2013 metais buvo atliekamas 20 BAST teritorijose, 2008 metais monitoringas buvo atliktas 11 teritorijų.

42 lentelė. Šarvuotosios skėtės tyrimų atliktų 2008 m. ir 2012 -2013 metais rezultatų suvestinė

Teritorija	Monitoringo rezultatai, 2012 m				Monitoringo rezultatai, 2008 m.		
	Stebėti individai, transekteje, vnt. (nuo - iki)	Stebėti individai, iš viso, vnt	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas	Stebėti individai, vnt.	Teritorijos būklė	Monitoringo vykdytojas
Adomiškio pelkė		5 imago	Patenki nama	J. Janulytė	7	Gera	Kristina Matulionytė
Asvejos ežerynas	0-3	22	Gera	P.Ivinskis, J.Rimšaitė	nevykdyta		
Aukštaitijos nacionalinis parkas	0-60	109 imago	Gera- Patenki nama	B.Šablevičius, T. Masiulis, A. Survilaitė	31	Gera	B.Šablevičius, T. Masiulis
Dainaviškių pelkės	0-4	36 imago	Gera - Patenki nama	Irma Mačiulevičienė	3 (0, 2, 1, 0)	Bloga	I.Maciulevičienė
Dukstynos miškas	0-1	1 imago	Patenki nama	D. Barčkutė, R. Rutkauskienė	7 (3,4)	Gera	D. Martinavičiūtė

Ežerėlių kompleksas	Nepateikta duomenų				nevykdytas		
Gemeliškio kaimo pievos		4 imago	Gera-patenki nama	J. Janulytė	9	Gera	K. Matulionytė
Kretuono ežeras ir jo apylinkės		3	Gera	B.Šablevičius, T. Masiulis, A. Survilaitė	nevykdyta		
Labanoro regioninis parkas		0	Patenki nama	A. Aliukonis, G. Grašytė	nevykdyta		
Labanoro regioninis parkas	0-3	14	Gera-Patenki nama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Mošios ežeras		12 imago (0-3)	Gera-Patenkinama	T. Špiliauskas	21	Gera	T. Špiliauskas
Nemuno delta	0	0	Gera-Patenki nama	R. Kubilius	nevykdyta		
Paąžuolynės durpynas	2-28	112 imago	1-2	A. Jefanovas	101 (45, 56)	Labai gera	G. Švitra
Strošiūnų šilas	0-2	10	Gera-patenki nama	P.Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdyta		
Siesarties upė ir jos slėnis	nevykdyta				0	Tiksli ntina teritorija	D. Martinavičiūtė
Suktiškių miško dalis	0-5	18	Patenki nama	P.Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdyta		
Škilietų ežerų apylinkės	0-2	11 imago	Gera	T. Špiliauskas	21	Patenkinama	T. Špiliauskas
Šveicarijos miškas	nevykdoma				0	Tiksli ntina teritorija	D. Dapkus
Šventosios senvagės	0-2	5	patenki nama	P.Ivinskis, J. Rimšaitė	nevykdyta		

Šventosios upės slėnio pievos	0	0	Patenki nama	D. Barčkutė, R. Rutkauskienė	9 (4, 5)	Gera	D.Martinavičiūtė
Viešvilės aukštupio pelkynas	0-5	13	Patenki nama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Žaliosios pievos	0-3	17	Gera-patenki nama	P.Ivinskis	nevykdyta		
Žemaitijos nacionalinis parkas	1-10	35	Gera	P.Ivinskis	nevykdyta		

Rūšies apsaugos būklė

43 lentelė. Rūšies apsaugos būklės vertinimas.

Vertinami parametrai	Šarvuotosios skėtės apsaugos būklė			
	<i>palanki</i>	<i>nepakankama i palanki</i>	<i>nepalanki</i>	<i>nežinoma (nepakanka informacijos būklės įvertinimui)</i>
Paplitimo tendencijos				
BAST	Stebimas plitimas			
už BAST	Intensyvėjant tyrimams randamos naujos buveinės			
Populiacijos gausos tendencijos				
BAST	Gausa stabili			
už BAST	Gausa stabili			
Veisimosi buveinių būklės tendencijos				
BAST	Būklė pagrindinėse vietose gera			
už BAST	Būklė gera			
Ateities perspektyvos				
BAST	Geros			
už BAST	Geros, daug tinkamų veisimuisi vietų			

Šarvuotosios skėtės apsaugos būklė BAST yra palanki, nes:

- populiacijos gausa stabili;
- dabartinės populiacijos vystymosi tendencijos nepranašauja rūšies būklės blogėjimo.

Šarvuotosios skėtės apsaugos būklė už rūšies apsaugai išskirtų BAST ribų yra

palanki dėl tų pačių priežasčių kaip ir BAST. Gyvybingos populiacijos randamos daugelyje vietų už BAST ribų.

Rekomendacijos apsaugai

Gausi rūšis ir už BAST ribų, kai kuriose buveinėse stebimas vandens telkinių pelkėjimas, užaugimas.

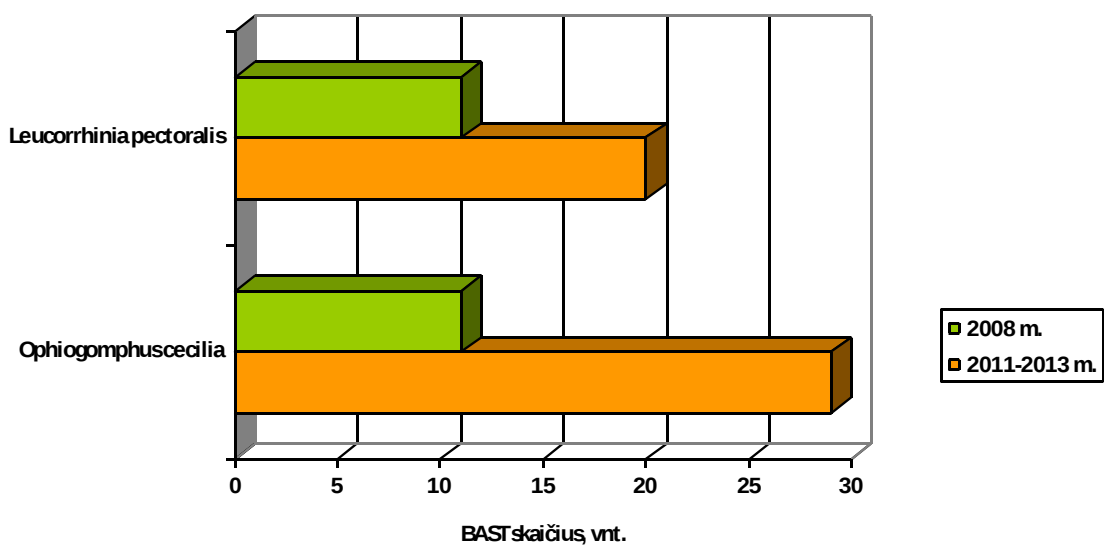
Būtina stebėti buveinių vandens telkinių užaugimą makrofitais bei žuvų ypač invazinių (grundalų) plitimą.

Natūralių ir antropogeninių veiksnių esamas ir tikėtinas poveikis rūšies ir buveinės būklei

Stebėsenos metu buveinių būklė gera, tačiau užaugant buveinėms ar įsiveisiant žuvims ypač nuodeguliniam grundalui atskirose buveinėse poveikis gali būti žymus.

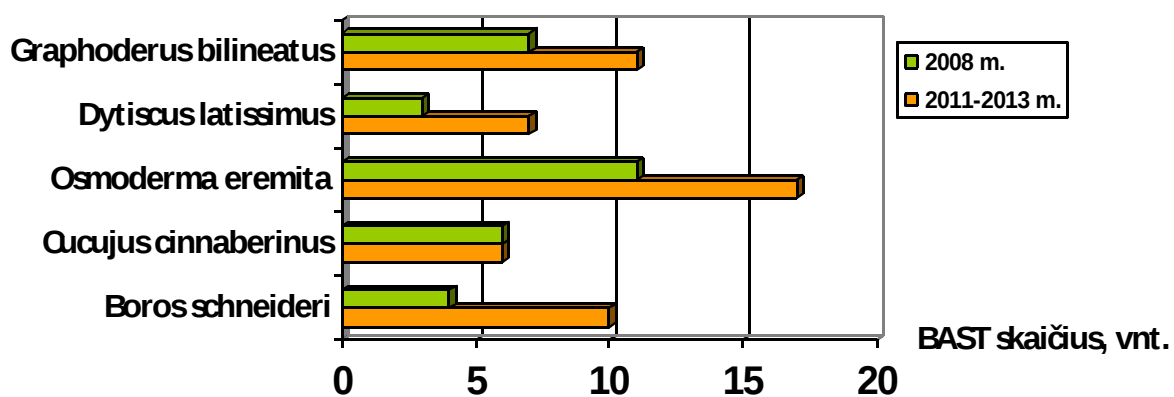
2008 METAIS IR 2011-2012 METAIS VYKDYTŲ EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS VABZDŽIŲ RŪŠIŲ BŪKLĖS TYRIMŲ IR VERTINIMŲ REZULTATŲ PALYGINIMAS

2008 metais buvo vykdomi 12 vabzdžių rūšių (žirgelių (Odonata): pleištinės skėtės (*Ophiogomphus cecilia*), šarvuotosios skėtės (*Leucorrhinia pectoralis*); vabalų (*Coleoptera*): purpurinio plokščiavabalio (*Cucujus cinaberinus*), šneiderio kirmvabalio (*Boros schneideri*), niūriaspalvio auksavabalio (*Osmoderma eremita*), dvijuostės nendriadusės (*Graphoderus bilineatus*), plačiosios dusios (*Dytiscus latissimus*); drugių (*Lepidoptera*): kraujalakinio melsvio (*Maculinea teleius*), dydžiojo auksinuko (*Lycaena dispar*), šiaurinio auksinuko (*L. helle*), baltmargės šaškytės (*Euphydryas maturna*), auksuotosios šaškytės (*E. aurinia*)) būklės monitoringo tyrimai., 2011 -2013 metais vabzdžių būklės tyrimai ir vertinimas buvo vykdomi jau 13 rūšių, prie minėtų rūšių prisidėjo vabalas Manerheimo grybinukas (*Oxyporus mannerheimi*) 123 BAST teritorijose. Lyginant su 2008 metais 2011-2013 metais teritorijų, kuriose vykdomas tyrimas, skaičius visoms rūšims, išskyrus purpurinį plokščiavabali padidėjo nuo 1,2 iki 3,25 kartų (2 - pav.)

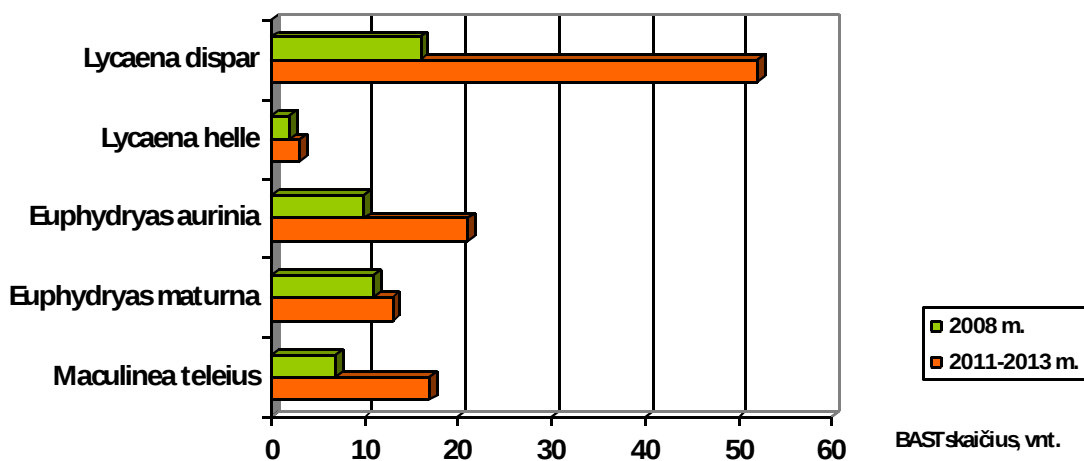
	Ophiogomphus cecilia	Leucorrhinia pectoralis
■ 2008 m.	11	11
■ 2011-2013 m.	29	20

2 pav. BAST teritorijų skaičius, kuriuose numatytas vykdyti Europos Bendrijos svarbos žirgelių rūšių būklės tyrimai ir vertinimai 2008 ir 2011-2013 metais.

	Boros schneideri	Cucujus cinnaberinus	Osmoderma eremita	Dytiscus latissimus	Graphoderus bilineatus
■ 2008 m.	4	6	11	3	7
■ 2011-2013 m.	10	6	17	7	11

3 pav. BAST teritorijų skaičius, kuriuose numatytas vykdyti Europos Bendrijos svarbos vabalų rūšių būklės tyrimai ir vertinimai 2008 ir 2011-2013 metais.

	Maculinea teleius	Euphydryas maturna	Euphydryas aurinia	Lycaena helle	Lycaena dispar
■ 2008 m.	7	11	10	2	16
■ 2011-2013 m.	17	13	21	3	52

4 pav. BAST teritorijų skaičius, kuriuose numatytas vykdyti Europos Bendrijos svarbos vabalų rūšių būklės tyrimai ir vertinimai 2008 ir 2011-2013 metais.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

207 BAST ir papildomose teritorijose atlikti 13 vabzdžių rūšių stebėjimai rodo, kad pleištinės ir šarvuotosios skėčių buveinių ir populiacijos būklė gera, dvijuostės nendriadusės buveinių ir populiacijos būklė gera trijose teritorijose, plačiosios dusios būklė daugelyje teritorijų palanki, purpurinio plokščiavabalio būklė daugumoje teritorijų patenkinama bet stabili, niūriaspalvio auksavabalio būklė buvo vertinama tik pagal veiklos požymius ir yra patenkinama, šneiderio kirmvabalio būklė vertinama patenkinamai. Manerheimo grybinuko dėl jo gyvenimo budo ir natūralaus retumo stebėseną atlikti yra sudėtinga ir gal būt reiktų stebėsenos atsisakyti, kol bus surasti geri ir patikimi metodai rūšiai stbėti. Šiaurinio auksinuko būklė šalyje įvertinama nepakankamai palankiai, nes gyvybingos pouliacijos yra neskaitlingos, tačiau BAST esančios populiacijos vertinant 2008 ir 2011-2012 m. tyrimus yra stabilios. Didžiojo auksinuko, baltmargės šaškytės ir auksuotosios šaškytės būklė įvertinta palankiai. Vykdam šiaurinio auksinuko, krujalakinio melsvio, auksuotosios šaškytės tyrimus reikia atkreipti dėmesį į buveinės pokyčius ir informuoti apie poreikį, tokiam esant, vykdyti buveinės tvarkymo darbus. Siūloma pagal stebėtojų pateiktus vertinimus teritorijų, kurių būklė patenkinama ar blogėjanti numatyti, planuoti ir atlikti gamtotvarkos darbus.

Rekomenduojama vykdam tolesnius tyrimus naudoti supaprastintą purpurinio plokščiavabalio ir šneiderio kirmvabalio metodiką, siekiant tyrimo metu išsaugoti kuo mažiau pažeistą buveinę, taip pat siūloma sumažinti iki vieno tyrimo pakartojimų skaičių.

Siūloma atliekant niūriaspalvio auksavabalio tyrimus naudoti gyvagaudes gaudykles su atraktantais.

Siūloma plačiosios dusios tyrimus papildomai atlikti Žemaitijos nacionalinio parko ir Juodlės miško teritorijose.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

- Aliukonis, A., Švitra, G. 2009. Research on abundance and population dynamics of *Dytiscus latissimus* Linnaeus, 1758 (Coleoptera Dytiscidae) in the Labanoras Regional Park (Lithuania) in 2008-2009. *New and rare for Lithuania insects species*, 21: 21-29.
- Arbačiauskas, K. (sud.) 2009. Gyvūnijos monitoringo metodai. Vilnius, Vilniaus universiteto Ekologijos institutas.
- Blažytė - Čereškienė, L., Karalius, V. 2011. Habitat requirements of the endangered beetle *Boros schneideri* (Panzer, 1796) (Coleoptera: Boridae). *Insects Conservation and Diversity*, 5 (3): 186-191.
- Blažytė-Čereškienė L., Karalius, V. 2010. New records of *Boros schneideri* (Panzer, 1796) (Coleoptera: Boridae) in Lithuania in 2007. *New and rare for Lithuania insects species*, 22: 74-80.
- Ivinskis, P., Meržijevskis, A., Rimšaitė, J. 2009. Data on new and rare for the Lithuanian fauna species of Coleoptera. *New and rare for Lithuania insects species*, 21: 45-63.
- Karalius, V., Blažytė - Čereškienė, L. 2009. Distribution of *Boros schneideri* (Panzer, 1796) (Coleoptera, Boridae) in Lithuania. *Journal of Insects Conservation*, 13 (3): 347-353
- Karalius, V., Ferenca, R., Uselis, V. 2006. Findings of *Boros schneideri* (Panzer, 1796) in 2006. *New and rare for Lithuania insects species*, 17: 22-24.
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-57 „Dėl Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, ir jose randamų europinės svarbos natūralių buveinių ir rūšių sąrašo patvirtinimo“. *Valstybės žinios*, 2004, Nr. 34-1115.
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-654 "Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 balandžio 22 d. įsakymo Nr. D1-210 "Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo papildymo". *Valstybės žinios*, 2009, Nr. 135-5903
- Lietuvos Respublikos seimas // www.lrs.lt
- Rašomavičius, V. (vyr.red.) 2007. Lietuvos raudonoji knyga. Vilnius.
- Stanionis, D., Petrikas, T. 2011. New and rare Coleoptera species in Lithuania. *New and rare for Lithuania insects species*, 23: 39-48.
- Švitra, G. 2009. Data on eight protected species of dragonflies (Odonata) recorded in Lithuania in 2003-2009 metais. *New and rare for Lithuania insects species*, 21:5-11.
- Švitra, G. 2009. New data on the distribution of *Euphydryas aurinia* (Rottensburg, 1775) (Lepidoptera, Nymphalidae) in Lithuania. *New and rare for Lithuania insects species*, 21: 112-120.
- Švitra, G., Aliukonis, A. 2009. Data on five protected species of beetles (Coleoptera) recorded in Lithuania in 2007 - 2009. *New and rare for Lithuania insects species*, 21: 72-75.

Švitra, G., Dapkus, D. 2010. New data on the distribution of *Lycaena dispar* (Haworth, 1802) (Lepidoptera, Lycaenidae) in Lithuania. *New and rare for Lithuania insects species* 22: 109-129.

Uselis, V., Švitra, G., Dapkus, D. Distribution of *Maculinea teleius* (Lepidoptera : Lycaenidae) in Lithuania. *New and rare for Lithuania insects species*, 17: 41-47.

Valtybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos //www.vstt.lt

SANTRAUKA

Vietovėse, atitinkančiose gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, 2011- 2013 m. buvo atliktas vabzdžių rūšių, įrašytų į buveinių direktyvos priedus, monitoringas. Vabzdžių monitoringas buvo vykdytas antrą kartą. Pateikti monitoringo duomenys apibendrinti ir įvertinti lyginant su Gamtos tyrimų centro Ekologijos instituto Entomologijos laboratorijos darbuotojų surinktais duomenimis. Atlikto monitoringo rezultatai bus svarbūs atliekant monitoringą ir vertinant į Buveinių direktyvos priedus įrašytų rūšių gausos pokyčius, įvykusius per laikotarpį nuo vieno iki kito monitoringo.

Pleištinės skėtės monitoringas atliktas 29 teritorijose, 90 % teritorijų buveinių būklė ir bendra populiacijos būklė gera. Nerasta Šešuvio upėje žemiau Pašešuvio, Jūros upėje žemiau Tauragės. Pagrindinė šalies populiacija koncentruojasi Neries ir Šventosios upėse.

Šarvuotosios skėtės monitoringas atliktas 20 teritorijų, 90 % teritorijų buveinių būklė ir bendra populiacijos būklė gera.

Dvijuostės nendriadusės monitoringas atliktas numatytas atlikti 11 teritorijų, rastas 5 teritorijose, buveinių būklė gera ir patenkinama ir bendra populiacijos būklė gera.

Plačiosios dusios monitoringas atliktas 7 teritorijose. Labanoro RP ežeruose, Rūžo ežere randama skaitlingai. Kitose BAST teritorijose būklė pakankamai palanki. Plačioji dusia aptikta Žemaitijos nacionaliniame parke ir Juodlės miško BAST atliekant dvijuostės nendriadusės monitoringą.

Purpurinio plokščiavabalio monitoringas buvo numatytas atlikti 6 teritorijose. Teritorijose Kamšos miškas ir Jiesios upė ir jos slėniai, Strėvininkų miškas, Dūkštų ažuolyne buveinių būklė ir bendra populiacijos būklė patenkinama.

Niūraspalvio auksavabalio monitoringas buvo numatytas atlikti 17 teritorijų. Trijose teritorijose šio vabalio veiklos pėdsakų nerasta. 90 % teritorijų buveinių būklė ir bendra populiacijos būklė įvertinta palankiai. Vertinant pagal gyvybinės veiklos požymius niūraspalvio auksavabalio būklė patenkinama.

Šneiderio kirmvabalio monitoringas atliktas 10 teritorijų. Daugelyje teritorijų trūksta tinkamų buveinių.

Manerheimo grybinuko monitoringas 2012 metais atliktas pirmą kartą, atlikus tyrimą Gelednės miško BAST rūšis neaptikta. Paraleliai buvo atliekami tyrimai kitose teritorijose, bet rūšis niekur neaptikta, apie jos būklę ir paplitimą neturima duomenų, ekspertinis vertinimas kol kas neįmanomas.

Šiaurinio auksinuko monitoringas atliktas 3 teritorijose. Remiantis dviejų stebėsenų duomenimis Stojų pievos ir Šveicarijos miško populiacijos išlieka stabilios, buveinių būklė gera. Rūšies būklė įvertinta kaip palanki BAST teritorijose, tačiau reikalinga buveinių priežiūra.

Didžiojo auksinuko monitoringas atliktas 52 teritorijose. 80 % teritorijų būklė įvertinta gerai, o rūšies būklė įvertinta palankiai.

Kraujalakinio melsvio monitoringas atliktas 16 teritorijų. Visų teritorijų būklė įvertinta gerai, o populiacijos būklė nepakankamai palankiai dėl stebimo gausumo sumažėjimo.

Auksuotosios šaškytės monitoringas atliktas 21 teritorijoje. 80 % teritorijų būklė įvertinta gerai- patenkinamai, o rūšies būklė įvertinta palankiai.

Baltmargės šaškytės monitoringas atliktas 13 teritorijų. Visų teritorijų būklė įvertinta gerai, o rūšies būklė įvertinta palankiai.